27. ROČNÍK
17. PROSINCE 2021

750 let Vyšehradské notářské školy

4
2021

AD NOTAM

NOTÁRSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

ČASOPIS ČESKÉHO NOTÁŘSTVÍ

Z OBSAHU:

Články

Lukáš Sadecký: Některé úvahy ohledně umístění (vlastnoručního) podpisu v rámci zásadního písemného právního jednání

Lenka Holíková: Listina o vydědění vs. prohlášení o vydědění a jejich právní důsledky pro potomky vyděděného

Judikatura

Trestný čin notáře

Rozhovor

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. – nově zvolený děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Ze zahraničí

Konference Rady notářství Evropské unie „Budoucnost Evropy“

Pro případ, že se na vás podepíší Murphyho zákony.

§

Víme, že i vy notáři jste jen lidé. Proto vám už přes 20 let nabízíme naše služby v oblasti pojištění. Kromě profesního pojištění odpovědnosti za škodu si u nás můžete uzavřít pojištění pro svůj automobil, pro život i na soukromý nebo firemní majetek.

Informujte se o našich speciálních nabídkách u svého pojišťovacího zprostředkovatele.

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

Pro život jaký je

www.koop.cz

ČLÁNKY
Lukáš Sadecký: Některé úvahy ohledně umístění (vlastnoručního) podpisu v rámci zásadního písemného právního jednání ... 3
Lenka Holíková: Listina o vydědění vs. prohlášení o vydědění a jejich právní důsledky pro potomky vyděděného ... 7

DISKUSE
Ondřej Drachovský: Povaha, splatnost a promlčení práva na výplatu povinného dílu v penězích ... 10

JUDIKATURA
Trestný čin notáře ... 16

ROZHOVOR
prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. – nově zvolený děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy ... 21

RECENZE & ANOTACE
Jan Chmel: Co ovlivňuje Ústavní soud a jeho soudce? ... 25

ZE ZAHRANIČÍ
Konference Rady notářství Evropské unie „Budoucnost Evropy" ... 26
Generální shromáždění CNUE ... 26
EU v kostce ... 27

AKTUÁLNĚ
Právnický sjezd – květen 2022 ... 28

STOJÍ ZA POZORNOST ... 29

ZPRÁVY Z NK ČR
Zahájení a ukončení činnosti notářů ... 31
Konkurzy na obsazení uvolněných notářských úřadů ... 32

STŘÍPKY Z HISTORIE
Stanislav Balík: Střípky z historie 65 ... 42

FEJETON
Filip Plašil: Jak jsem si začal vážit slepic ... 43

Úvodník

Vážení a milí čtenáři,

redakcí našeho notářského časopisu jsem byl požádán, abych na sklonku roku 2021 oslovil kolegyně, kolegy a další čtenáře, a napsal pár řádek do úvodníku. Jsem nabídkou poctěn, ale jsem také v rozpacích, jak toto zadání v době, kterou prožíváme, uchopit. Mám dvě varianty: smutnější, anebo optimistickou. Na vše se dá totiž dívat ze dvou zorných úhlů a dnešní doba je opravdu složitá. Pokusím se o tu druhou variantu, která odpovídá mé povaze.

JUDr. Martin Foukal, čestný prezident Notářské komory České republiky, notář v Praze

Nerad tím začínám, ale nelze si nevšimnout, že celá naše společnost prožívá období silně poznamenané pandemií covidu-19. Nikdy v minulosti jsme nebyli vystaveni takovému psychickému tlaku, který názorově rozděluje společnost. Oba tábory spojuje to, že už víme, co virus dokáže, když na člověka zaútočí. Nikdo s jistotou ale neví, jak se s ním v případě nákazy náš organismus vypořádá. Proto vidím v této zvláštní situaci příležitost uvědomit si, jak je materiální svět pomíjivý a jak je důležité mít v sobě pokoru a smíření se svojí smrtelností. Silněji si uvědomujeme význam mezilidských vztahů, důležitost umění naslouchat druhým, a že bychom měli být k sobě více trpěliví, vzájemně ohleduplní a laskaví. Jako notáři o tom víme mnohé, když se na nás účastníci s důvěrou obracejí se svými osobními rodinnými těžkostmi. Můžeme si z toho vzít pro sebe ponaučení a zamyslet se nad vlastním chováním, nad některými našimi nesmiřitelnými postoji k názorům druhých, k čemuž se tento adventní čas obzvláště hodí.

S tím úzce souvisí uvědomění si odpovědnosti nejen za sebe, ale i vůči svému blízkému okolí a celé společnosti. Rozdíly v chápání tohoto pojmu můžeme vidět ve vzájemné ohleduplnosti v době pandemie. Proto jsem velmi rád, že téma „Právníci – odpovědnost nejenom profesní, ale i společenská a institucionální pojistky jejich nezávislosti" bylo zvoleno pro plánovaný první obnovený Sjezd českých právníků po přerušení tradice druhou světovou válkou a obdobím komunismu. V současné době nemohlo být vybráno vhodnější téma. Je nadčasové a obecně platné, není omezené svým obsahem jen v našich současných podmínkách.

Dovolte mi, abych využil této příležitosti a informoval vás, že se na přípravách právnického sjezdu in-

AD NOTAM ČASOPIS ČESKÉHO NOTÁŘSTVÍ

Vydává: Notářská komora ČR se sídlem Apolinářská 12, 120 00 Praha 2, tel. 224 921 126, 224 921 258, tel./fax 224 919 192, 224 919 266, e-maily: prispevky.adnotam@nkcr.cz, reklamace.adnotam@nkcr.cz, www.nkcr.cz, ISSN 1211-0558, MK ČR E 7049. Vedoucí redaktor: JUDr. Ing. Michael Sáblík. Zástupce vedoucího redaktora: Mgr. David Kittel. Adresa redakce: Apolinářská 12, 120 00 Praha 2. Výroba a grafická úprava: IMPAX, spol. s r. o. Redakční rada: JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D., JUDr. Kateřina Brejlová, prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc., JUDr. Roman Fiala, Ing. Mgr. Lenka Holíková, Mgr. Luboš Holík, JUDr. et Ing. Ondřej Klička, JUDr. Martina Kasíková, Mgr. Šimon Klein, prof. JUDr. Alena Macková, Ph.D., Mgr. Erik Mrzena, JUDr. Filip Plašil, JUDr. Věra Sáblíková, JUDr. Karel Wawerka. Cena časopisu: 480 Kč včetně DPH za ročník (cena jednoho čísla je 120 Kč vč. DPH), předplatné možno objednat na predplatne.adnotam@nkcr.cz. Tisk: Impax, spol. s r. o.

tenzivně pracuje. Sjezdový výbor je složen z reprezentací všech právnických profesí, kteří již své práce na zadané téma zpracovali. Rád bych vyjádřil uznání autorům příspěvku za Notářskou komoru ČR, který je velmi kvalitní a vedle tématu odpovědnosti se zabývá významem veřejné listiny sepsané notářem. Věřím, že v kombinaci s koreferátem, který přislíbila paní prof. Alena Macková ve spolupráci s JUDr. Lubošem Dörflem, budou postoje notářství cenným přínosem. Pokud to situace dovolí, Sjezd českých právníků by se měl uskutečnit na půdě Univerzity Karlovy v Karolinu v termínu 5. 5. 2022. Uvědomuji si, že jedna akce tohoto typu nepřinese zásadní zlom v chování naší společnosti, ale i nepatrný posun správným směrem může být úspěchem. Pro zajištění široké účasti nejen delegátů sjezdu, ale i celé právnické veřejnosti, se uvažuje o přenosu online. Právnický sjezd je příležitostí ke zřetelnějšímu a srozumitelnějšímu vydefinování rolí jednotlivých právnických profesí a k pochopení jejich odlišných zásad a principů. Široké veřejnosti by měl být vyslán signál, že se právníci společně hlásí ke zvýšené společenské odpovědnosti s ohledem na své vzdělání a postavení. Příprava této významné akce se odehrává na půdorysu Memoranda o spolupráci mezi Jednotou českých právníků a všemi právnickými komorami a spolky. Myslím si, že i tato zpráva je jedna z těch příznivých.

Očekávanou, ale zásadní změnu pro notářské povolání s dopadem pro zvýšení právní jistoty v očích veřejnosti přinesla novela notářského řádu provedená zákonem č. 300/2021 Sb., která nabyla účinnosti ke dni 1. 9. 2021. Tím české notářství udělalo krok mezi nejprogresivnější notářství na světě v oblasti využívání IT technologií. Dokážu si představit, kolik úsilí museli vynaložit členové pracovních komisí prezidia, prezidia NK ČR v čele s Radimem Neubauerem a Pavlem Bernardem, aby byly ještě před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR tyto legislativní změny přijaty. Pokud by se tak nestalo, zůstalo by notářství na půli cesty, připravené zákony by spadly „pod stůl“ a po volbách by po této cestě mohli vykročit jiní. Ačkoliv se to jeví jako příliš uspěchané, byla to jediná příležitost, jak uchránit notářství současnou pozici. Je skvělé, že se to podařilo, a všichni, kteří se o to přičinili, zaslouží obdiv a uznání. Tato historicky významná změna má však i druhou stranu mince, kterou nelze přehlédnout. Pokud k novým kompetencím, ale i povinnostem, které tato novela přináší, přidáme požadavky vyplývající ze zákona o ESM, AML, a na zápisy do všech seznamů a evidencí, je nutné připustit, že ne každý notář má předpoklady tyto technologie bezproblémově ovládat. Zvládnutí všech povinností vyžaduje vyšší časovou náročnost, vyšší úroveň počítačových dovedností, kvalitní počítačové vybavení a nutnost mít na pracovišti takové personální obsazení, aby mohly být tyto nové povinnosti plněny. To není snadné a mělo by být důvodem k vážnému zamyšlení pro „koncepční komisi“ prezidia NK ČR, jak lze pomoci kancelářím, které se s těmito problémy potýkají. Nicméně bez těchto změn by se mohlo dostat notářství na druhou kolej a jeho některé agendy by ochotně převzali jiní. Je to daň za pevné ukotvení notářské profese v celkovém právním systému, což zajišťuje její budoucnost. A to je ta další příznivá zpráva, kterou jsem vám v úvodu slíbil.

Tyto celospolečenské trendy mě však nutí k úvaze, jak je možné, že to dříve šlo bez těchto „hlídacích“ pojistek, bez směrnic, nařízení, zákonů obsahujících hrozbu vysokých pokut či jiných trestů, bez mnoha úřadů a kontrolujících úředníků. Zhoršila se morální úroveň naší společnosti tak radikálně, že nemůže už nikdo ničemu věřit, že si musíme vytvářet stále dokonalejší kontrolní a represivní mechanismy s pomocí nákladných IT technologií? Nebudu tuto myšlenku dále rozvíjet, každý má možnost si udělat závěr sám.

Mám dojem, že i přes veškeré tyto odcizující trendy, které moderní technologie přinášejí, si notářství zachovává svůj lidský rozměr. Těší mě, že se z notářských kanceláří nestaly jen továrny na chrlení zakladatelských dokumentů kapitálových společností, ale stále plní funkci instituce, která nabízí jistotu a lidský přístup. Ve společnosti obecně převládá pocit nejistoty, nedůvěry, a notářství zde vyčnívá jako ostrůvek, který nabízí osobní, lidský přístup při řešení často složitých rodinných vztahů. Aniž by se o tom mluvilo, samozřejmou součástí notářské praxe je psychologie a zejména v pozůstalostní agendě notář často plní roli mediátora. Je příjemné moci konstatovat, že tyto dovednosti si dokázali osvojit i mladí notáři, kteří úspěšně přebírají štafetu po postupně odcházející generaci notářů první polistopadové generace.

S blížícím se koncem roku 2021 si dovolím připomenout jednu významnou letošní událost. Tou je skutečnost, že aktivní notářskou činnost v září ukončil náš kolega Miloslav Jindřich, bez kterého by nebylo notářství tím, jak ho známe dnes. O jeho úspěších se jistě dočtete na jiných stránkách, ale já to ani v tomto úvodníku jen tak přejít nedokážu, jelikož jsem vedle něj prožil dlouhá léta a měl jsem příležitost jej poznat jak po profesní, tak lidské stránce. Je to opravdu výjimečná osobnost. Notářství není tak sledovanou disciplínou, jako třeba Formule F1 nebo Moto GP, ale kdyby tomu tak bylo, zasloužil by ovace obdobné tomu, co prožil při své poslední GP ve Valencii legendární motocyklový závodník Valentino Rossi, který také letos ukončil svoji závratnou závodní kariéru. Takto se Miloslavu Jindřichovi dostalo dne 13. října poděkování u znovuodhalené pamětní desky M. Jindřicha z Isernie a následného důstojného ceremoniálu ve Vyšehradské kapitule spolu s předáním Zlaté medaile za mimořádné zásluhy o notářství.

Závěrem mého úvodníku laděného do durové tóniny si dovolím vyjádřit přesvědčení, že současná notářská obec i po výrazné generační obměně má mezi sebou morální, schopné, chytré a pracovité lidi, kterým budoucnost notářské profese není lhostejná a kteří jsou ochotni se na jejím správném vývoji aktivně podílet. Na nich především bude záležet, zda bude i nadále notářství noblesním, respektovaným právnickým povoláním. Nezapomínejme ani na jednu fyzikální zásadu, kterou lze aplikovat do jakékoliv profesní skupiny. Řetěz je tak silný, jak silný je jeho nejslabší článek. Tak ať je i ten nejslabší silný tak, že unese i tu největší zátěž, která je na notářství kladena.

K tomu přeji nám všem pevné odhodlání, přiměřenou dávku optimismu a naděje, a do nového roku 2022 hlavně hodně zdraví.

S úctou Váš *Martin Foukal*

Některé úvahy ohledně umístění (vlastnoručního) podpisu v rámci zásadního písemného právního jednání

V ROZHODOVACÍ ČINNOSTI NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY, KTERÁ BUDE ZMIŇOVÁNA V TOMTO PŘÍSPĚVKU, LZE V OBLASTI SOUKROMÉHO PRÁVA, A TO V RÁMCI DOTČENÝCH HMOTNĚPRÁVNÍCH INSTITUTŮ, UČINIT NĚKTERÉ PRÁVNÍ ZÁVĚRY OHLEDNĚ UMÍSTĚNÍ (VLASTNORUČNÍHO) PODPISU V RÁMCI PÍSEMNÝCH PRÁVNÍCH JEDNÁNÍ. AUTOR TOHOTO PŘÍSPĚVKU MÁ ZA TO, ŽE VÍCE FORMALISTICKÉ, RESP. RIGORÓZNÍ, PŘÍSTUPY OHLEDNĚ DŮSLEDNÉHO POŽADAVKU NA UMÍSTĚNÍ (VLASTNORUČNÍHO) PODPISU POD TEXT NEBO NA KONCI TEXTU MAJÍ BÝT VYŽADOVÁNY ZPRAVIDLA JEN U TAKOVÝCH PÍSEMNÝCH HMOTNĚPRÁVNÍCH JEDNÁNÍ, KTERÁ LZE OZNAČIT ZA ZÁSADNÍ.

JUDr. Lukáš Sadecký

I. ÚVOD A NĚKTERÉ MOŽNÉ DOKTRINÁLNÍ VÝKLADY

Pro účely a potřeby tohoto příspěvku jako celku bude vycházeno z toho, že se písemností bude rozumět pouze hmotný substrát v podobě papírové listiny, aby mohlo být uvažováno o vlastnoručním podpisu jednajícího, třebaže jinak dle § 3026 odst. 1 o. z. platí, že nevylučuje-li to povaha písemnosti, platí ustanovení tohoto zákona o listině obdobně i pro jinou písemnost bez zřetele na její podobu.

V této souvislosti lze označit za stěžejní § 561 odst. 1 větu první o. z., dle něhož se k platnosti právního jednání učiněného v písemné formě vyžaduje podpis jednajícího. V takovéto dikci, a to ani v žádném jiném právním předpisu, není ovšem nijak výslovně normováno, kde přesně má dojít k vlastnímu umístění podpisu jednajícího.

Do popředí se tak mohou dostávat i některé následující, níže uvedené, a tedy možné doktrinální výklady:

Jazykovým výkladem slova „podpis" docházím k závěru, že má být umístěn pod samotný text listiny. Teleologickým výkladem slova „podpis" také docházím k závěru, že má být umístěn pod samotný text listiny, neboť jeho účelem je autorizace textu uvedeného nad podpisem. Domnívám se, že mému názoru odpovídá také historický výklad slova „podpis", neboť předpokládám, že odnepaměti se lidé podepisovali pod text listiny, nikoliv nad text listiny.[1]

Při hledání odpovědi na otázku, co se vůbec skrývá pod pojmem podpis a k čemu takový podpis slouží, nám napoví již sama etymologie – „pod" – „pis". Místo podpisu je právě na konci určitého textu, přičemž jeho úkolem je daný text uzavírat a učinit z něj právně významný projev vůle. Textu umístěnému za podpisem proto již právní závaznost zásadně přiznat nelze, třebaže bude působit konzistentně s podepsaným textem.[2]

Co se týče umístění podpisu, pak podpis typicky uzavírá text, ke kterému se vztahuje. V této souvislosti hovoříme o tzv. funkci krycí, tj. že podpis pokrývá a prokazuje seznámení se s celým obsahem písemnosti.[3]

Podpis musí být umístěn pod textem (odtud jeho název), nemůže se nacházet nad textem nebo vedle textu (pouze výjimečně bychom mohli připustit uvedení podpisu vedle textu, jestliže pod textem již nebylo žádné místo).[4]

Z požadavku „podpisu" vyplývá samo sebou, že „podpis musí krýti souvislý tekst směnky a ty údaje, jež tvoří součást směnky, že podpis musí býti pod nimi, byť i ne bezprostředně".[5]

Po přihlédnutí k výše uvedenému lze za stěžejní označit krycí funkci podpisu, tj. podpis kryje obsah písemnosti

1 Marini, M. Zamyšlení nad problematikou umístění podpisu (k diskusi). *Bulletin advokacie*, 2010, č. 4.

2 Drachovský, O., Fischer, K. Podpis jako podmínka platnosti závěti (s akcentem na holografy). *Ad Notam*, 2020, č. 4.

3 Korbel, F., Melzer, F. Písemnost, elektronický a biometrický podpis v elektronickém právním jednání. *Bulletin advokacie*, 2014, č. 12.

4 Bezouška, P. in Kindl, M., Fiala, J. a kol. *Občanský zákoník. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer, 2009, komentář k § 40 zákona č. 40/1964 Sb.

5 Smitek, J., Štěpina, J. *Nové směnečné právo (111/1941 Sb.).* Knihy – Archiv knih, 1941 (Identifikační číslo ASPI ID: LIT841CZ).

uvedený před podpisem, jestliže je za podpis připojen další text (projev vůle), tento již není kryt podpisem jednající osoby.

II. ROZHODOVACÍ ČINNOST NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČR – UPŘEDNOSTNĚNÍ KRYCÍ FUNKCE PODPISU (UMÍSTĚNÍ PODPISU POD TEXT NEBO NA KONCI TEXTU)

Nejvyšší soud podrobil rozhodovací činnosti i takové hmotněprávní instituty (dohoda o hmotné odpovědnosti, okamžité zrušení pracovního poměru, vystavení směnky vlastní a závěť), u kterých v konečném důsledku upřednostnil krycí funkci podpisu, což vyústilo v požadavek na umístění podpisu pod text nebo na konci textu dotčeného písemného právního jednání.

JUDr. Lukáš Sadecký
- advokát
- člen rozkladových komisí
- rozhodce Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR

Písemná hmotněprávní jednání zmíněná níže v rámci tohoto bodu lze nepochybně označit za zásadní, neboť v obecné rovině jsou zpravidla vždy dostatečně způsobilá vyvolat skutečně zásadní právní dopady nebo důsledky. Nelze je tak označit za marginální či jinak okrajová písemná právní jednání.

*„Další pojmovou náležitostí formy této dohody je však **podpis umístěný na konci textu dohody o hmotné odpovědnosti**, neboť teprve vlastnoručním podpisem na takové listině potvrzuje účastník jako subjekt právního vztahu, že se ztotožňuje s písemným projevem vůle obsaženým v jejím textu.“*[6]

*„Další náležitosti písemné formy tohoto právního úkonu je **podpis umístěný na konci textu okamžitého zrušení pracovního poměru**, neboť teprve vlastnoručním podpisem na takové listině potvrzuje účastník jako subjekt právního vztahu, že se ztotožňuje s písemným projevem vůle obsaženým v jejím textu.“*[7]

*„Jde-li o **podpis výstavce směnky vlastní**, musí krýt souvislý text směnky, z čehož plyne, že jej je třeba **umístit** na líci směnky **pod její obsah**.“*[8]

*„… **podpis zůstavitele musí být umístěn na úplném konci závěti**, protože se jím dovršuje obsah závěti … projevy zůstavitele obsažené v listině **musí být kryty podpisem připojeným na konci listiny** … **podpis musí být učiněn pod obsahem závěti,** a co není podpisem kryto, nelze považovat za závazný obsah závěti, …“.*[9]

Lze mít důvodně za to, že k důslednému upřednostnění krycí funkce podpisu (tedy umístění podpisu pod text nebo na konci textu písemného právního jednání) má docházet nejen v rámci minimálně čtyř v tomto bodě výše uvedených hmotněprávních institutů, ale lze rovněž označit i další hmotněprávní instituty, které *ex lege* vyžadují písemnou formu, a navíc jsou dostatečně způsobilé vyvolat skutečně zásadní právní dopady nebo důsledky. Jako některé příklady takovýchto dalších zásadních písemných právních jednání je možno označit následující:

- **ručitelské prohlášení** (§ 2018 a násl. o. z.) – právní dopady a důsledky pro ručitele jsou nepochybné a neoddiskutovatelné;
- **finanční záruka** (§ 2029 a násl. o. z.) – právní dopady a důsledky pro výstavce záruční listiny jsou nepochybné a neoddiskutovatelné;
- **uznání dluhu** (§ 2053 o. z.) – právní dopady a důsledky pro osobu uznávající dluh co do důvodu a výše jsou nepochybné a neoddiskutovatelné.

III. ROZHODOVACÍ ČINNOST NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČR – NEUPŘEDNOSTNĚNÍ KRYCÍ FUNKCE PODPISU

Nejvyšší soud se v rámci posuzování právní otázky „platnosti výpovědi z nájmu bytu obsažené v žalobě, přičemž podpis zmocněnce, který za pronajímatele (potažmo žalobce) učinil výpověď, byl umístěn v záhlaví žaloby, tedy podpis se nenacházel za textem žaloby, a tedy za samotnou výpovědí z nájmu bytu“, přiklonil v konečném důsledku k takovému závěru, dle něhož nedošlo k upřednostnění krycí funkce podpisu, když: *„… **Žádný právní předpis však nestanoví, kde má být podpis na listině zachycující písemný projev vůle umístěn**. … Princip, že text psaný pod podpisem nereprezentuje relevantní projev vůle osoby, která se podepsala, se podle soudní praxe … vztahuje bezvýjimečně pouze k některým úkonům – typicky k závěti. Ohledně jiných soukromých listin nevládnou požadavky tak rigorózní, …“.*[10]

V této souvislosti je zapotřebí neopomíjet to, že bezprostředně výše uvedené se vztahovalo k hmotněprávnímu jednání (výpověď z nájmu bytu), navíc učiněnému prostřednictvím procesněprávního nástroje, a to žalobou. Jinak řečeno, k dotčenému hmotněprávnímu jednání zde došlo za využití prostředku výlučně procesního práva, tedy čistě civilní žaloby.

Navíc pro současné zákonodárcem výslovně a obligatorně normované právní podmínky a parametry pro platnost učiněné výpovědi z nájmu bytu (viz § 2286 ve spojení s § 2290 o. z.) je nepředstavitelné, aby nájemce obdržel od pronajímatele platnou výpověď z nájmu bytu až prostřednictvím pronajímatelem podané civilní žaloby proti nájemci.

6 Srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 1980, sp. zn. 5 Cz 56/79.

7 Viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 1996, sp. zn. 2 Cdon 833/96.

8 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. 29 Cdo 1963/2017.

9 Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2016, sp. zn. 21 Cdo 5591/2015.

10 Srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2006, sp. zn. 26 Cdo 1789/2005, a ze dne 15. 2. 2007, sp. zn. 26 Cdo 492/2006.

V neposlední řadě se Nejvyšší soud v rámci posuzování právní otázky „existence dohody stran na Všeobecných nákupních podmínkách (VNP), přičemž dohoda stran ohledně VNP byla obsažena v zápatí objednávky, a podpisy stran na objednávce tak byly nad dohodou stran o VNP", přiklonil v konečném důsledku k takovému závěru, dle něhož nedošlo k upřednostnění krycí funkce podpisu, když: *„… **žádný právní předpis nestanoví, kde má být podpis na listině zachycující projev vůle umístěn**, a proto samotná skutečnost umístění podpisu nad rozhodným textem nezakládá neplatnost ujednání…"*[11]

Zde je zapotřebí uvést, že bezprostředně výše uvedené se vztahovalo k tomu, zda strany v právním postavení podnikatelů zavazuje sjednaná prorogační doložka obsažená ve VNP. Prorogační doložka jako taková (založení místní příslušnosti soudu dohodou stran) ve smyslu § 89a o. s. ř. mezi účastníky jako podnikateli zajisté nepředstavuje žádné zásadní právní důsledky nebo dopady. Daný spor totiž projednává pouze jiný místně příslušný soud určený dohodou podnikatelských stran.

Autor tohoto příspěvku má tedy za to, že v tomto bodě výše citovanou rozhodovací činnost rozhodně nelze aplikovat paušálně, jelikož v dnešních intencích občanského zákoníku, a to pro účely posouzení otázky platnosti výpovědi z nájmu bytu, tato již neobstojí (výpověď z nájmu bytu nemůže být obsažena až v žalobě), a dále institut prorogační doložky dle § 89a o. s. ř. nepředstavuje žádné zásadní právní důsledky nebo dopady, navíc pouze mezi účastníky jako podnikateli.

IV. PÍSEMNÁ HMOTNĚPRÁVNÍ JEDNÁNÍ, KTERÁ LZE OZNAČIT ZA ZÁSADNÍ – UPŘEDNOSTNĚNÍ KRYCÍ FUNKCE PODPISU

Kromě hmotněprávních institutů, tedy dohody o hmotné odpovědnosti, okamžitého zrušení pracovního poměru, vystavení směnky vlastní a závěti, o kterých bylo Nejvyšším soudem ČR judikováno v tom směru, že u nich převáží krycí funkce podpisu (nutnost umístění podpisu pod text nebo na konci textu takovéhoto písemného právního jednání), by nemělo být žádných větších pochyb o tom, že do této skupiny lze rovněž zařadit mimo jiné: ručitelské prohlášení, finanční záruku a uznání dluhu, u kterých se nejenže obligatorně vyžaduje písemná forma, ale jsou především dostatečně způsobilé vyvolat skutečně zásadní právní dopady nebo důsledky, což je dost odlišuje od marginálních či jinak okrajových písemných právních jednání.

Uznání dluhu dle § 2053 o. z. představuje tzv. utvrzení dluhu a navíc vede k výraznému posílení procesní pozice věřitele v případném sporu; nastupuje totiž vyvratitelná právní domněnka, dle níž dluh v době uznání v uznaném rozsahu trval – důkazní břemeno se tak podstatným způsobem přesouvá na dlužníka. Navíc dle § 639 o. z., uznal-li dlužník svůj dluh, promlčí se právo za deset let ode dne, kdy k uznání došlo. Pokud však dlužník v uznání určil i dobu, do které splní, běží nová desetiletá promlčecí lhůta od posledního dne dlužníkem určené doby.

Tímto vším je dostatečně postaveno najisto, že bezprostředně výše popisované uznání dluhu představuje zcela zásadní písemné hmotněprávní jednání, a mělo by se tak u něj o to více trvat na krycí funkci podpisu dlužníka. Uznání dluhu jako takové totiž rozhodně nepředstavuje žádné marginální či jinak zanedbatelné právní jednání; jeho právní dopady a důsledky jsou naopak zcela zásadní. Podpis dlužníka by tudíž měl krýt celý obsah (text) v rámci uznání dluhu, tj. veškerý text by se měl skutečně nacházet nad podpisem dlužníka.

Uvědomíme-li si pečlivě veškeré avizované právní konsekvence spojené s uznáním dluhu (dlužník prostřednictvím uznání dluhu navíc musí výslovně uznat dluh co do důvodu i výše), není tyto možno jakkoliv bagatelizovat či relativizovat.

Finanční záruka dle § 2029 a násl. o. z. je řazena mezi tzv. zajištění dluhu a představuje pro věřitele velmi výhodný zajišťovací instrument, jelikož výstavce záruční listiny, nevyplývá-li ze záruční listiny něco jiného, není: (i) zásadně oprávněn uplatňovat vůči věřiteli žádné námitky, které by vůči věřiteli byl jinak případně oprávněn uplatnit sám dlužník;[12] (ii) zásadně oprávněn požadovat vůči věřiteli, aby se obrátil s předchozí výzvou ohledně splnění dluhu nejdříve na dlužníka.[13]

Jinak řečeno, záruční listina je ve většině případů právně koncipována tak, že výstavce plní věřiteli zásadně bez jakýchkoliv námitek na straně jedné, a to zásadně jen na výzvu věřitele adresovanou přímo a jen výstavci na straně druhé. Věřitel se tak ze strany výstavce záruční listiny zpravidla nesetkává se žádným kvalifikovaným právním odporem při poskytování plnění výstavcem věřiteli.

Výstavce záruční listiny se zavazuje, že uspokojí věřitele podle záruční listiny do výše určité peněžní částky, nesplní-li dlužník věřiteli určitý dluh, anebo splní-li se jiné podmínky určené v záruční listině.[14]

Tímto vším je dostatečně postaveno najisto, že bezprostředně výše popisovaná záruční listina představuje zcela zásadní písemné hmotněprávní jednání, a mělo by se tak u ní o to více trvat na krycí funkci podpisu výstavce. Finanční záruka jako taková totiž rozhodně nepředstavuje žádné marginální či jinak zanedbatelné právní jednání; její právní dopady a důsledky jsou naopak zcela zásadní. Podpis výstavce by tudíž měl krýt celý obsah (text) v rámci záruční listiny, tj. veškerý text by se měl skutečně nacházet nad podpisem výstavce.

Uvědomíme-li si pečlivě veškeré avizované právní konsekvence spojené s finanční zárukou (výstavce prostřednictvím

11 Viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 6. 2018, sp. zn. 23 Cdo 1597/2018.

12 Viz § 2034 odst. 1 věta druhá ve spojení s § 2035 odst. 2 větou první o. z.

13 Viz § 2035 odst. 2 věta druhá o. z.

14 Srov. § 2029 o. z.

záruční listiny navíc musí výslovně uvést určitou výši peněžité částky), není tyto možno jakkoliv bagatelizovat či relativizovat.

Rovněž tak ručitelské prohlášení dle § 2018 a násl. o. z. není svými právními důsledky a dopady pro ručitele žádné marginální či jinak zanedbatelné právní jednání; je tak nutno o to více trvat na krycí funkci podpisu ručitele, čímž by tudíž podpis ručitele měl krýt celý obsah (text) v rámci ručitelského prohlášení, tj. veškerý text by se měl skutečně nacházet nad podpisem ručitele.

Věřiteli, přijme-li ručitele, se nepochybně určitým způsobem zvyšuje pravděpodobnost míry uspokojení dluhu, pokud nebude řádně nebo včas splněn dlužníkem věřiteli, a ručitel je vystaven podstatnému riziku, že ani regresním nárokem nemusí nakonec od dlužníka obdržet nazpět vše, co za něj, resp. místo něj, ručitel uhradil věřiteli.

Autor tohoto příspěvku má za to, že právě u zásadních hmotněprávních písemných jednání (jako jsou ručitelské prohlášení, finanční záruka a uznání dluhu) nelze přehlížet jazykový výklad, teleologický výklad ani historický výklad pojmu „podpis" včetně etymologického významu takovéhoto pojmu. V této souvislosti rovněž nelze ani zlehčovat význam a podstatu krycí funkce vlastnoručního podpisu, kdy má podpis sloužit jako určitá pečeť, tedy završení textu, jelikož právě podpis určuje konec závazné části listiny. Právě podpisem jednající osoba vyjadřuje, že listina je kompletní a hotová a že má mít právní závaznost.

V. URČITÉ KOREKTIVY ODSTRAŇUJÍCÍ PŘÍLIŠNOU FORMÁLNOST

Naopak všude tam, kde si strany v právním styku mezi sebou zavedly praxi,[15] kdy si běžně a již po určitou dobu podepisují objednávkové listy, zakázkové listy, dodací listy či jiné dokumenty potvrzující obdržené plnění atd., a to nad textem v nich obsaženým, popř. jejich podpisy kryjí pouze část textu, a navíc na základě takovýchto dokumentů v minulosti prokazatelně docházelo k jejich proplácení, není sebemenší důvod trvat na přílišné formálnosti či jiné rigoróznosti ohledně umísťování podpisu na písemném právním jednání.

Pokud by v posuzovaném případě v rámci právního styku podnikatelů, ledaže to vyloučí ujednání stran nebo zákon, existovala obchodní zvyklost zachovávaná obecně, anebo v daném odvětví,[16] která je ohledně umísťování podpisů podnikatelů na písemná právní jednání dost benevolentní nebo není vždy a ve všech situacích tolik důsledná (pečlivá), tak by zajisté ani zde nebyl sebemenší důvod trvat na přílišné formálnosti či jiné rigoróznosti ohledně umísťování podpisu na písemném právním jednání a měla by se jednoznačně dát přednost dotčené obchodní zvyklosti.

Za určitý korektiv odstraňující přílišnou formálnost lze dále označit i právní dopady § 566 odst. 2 o. z., dle něhož se má za to, že písemnosti týkající se právních skutečností, k nimž dochází při běžném provozu závodu dokazují, dovolává-li se jich druhá strana ke svému prospěchu, co je v listině obsaženo a že listina byla vystavena v době na ní uvedené; to platí i v případě, že listina nebyla podepsána.

VI. ZÁVĚRY

Umísťování vlastnoručního podpisu pod text nebo na konci textu posuzovaného zásadního hmotněprávního písemného jednání není ničím jiným než důsledným zohledněním především krycí funkce podpisu. V této souvislosti lze zmínit dohodu o hmotné odpovědnosti, okamžité zrušení pracovního poměru, vystavení směnky vlastní a závěť; vše je podpořeno rozhodovací činností Nejvyššího soudu ČR (viz část II. výše tohoto příspěvku).

V rámci zásadních hmotněprávních písemných jednání (takováto právní jednání jsou totiž dostatečně způsobilá vyvolat skutečně zásadní právní dopady nebo důsledky) je nutné o to více důsledně trvat na zohlednění především krycí funkce podpisu, a vlastnoruční podpis tak bude zapotřebí umístit pod jejich text nebo na konci jejich textu. V této souvislosti lze zmínit ručitelské prohlášení, finanční záruku a uznání dluhu (viz bod IV. výše tohoto příspěvku).

U marginálních či jinak okrajových, tedy nikoliv zásadních, hmotněprávních písemných jednání zajisté nebude zapotřebí trvat na přílišné rigoróznosti ohledně umísťování podpisu na písemném právním jednání. Dále tomu bude i v situacích, kde si strany v právním styku mezi sebou zavedly určitou praxi; nebo v případě existující obchodní zvyklosti zachovávané obecně, anebo v daném odvětví, v rámci právního styku podnikatelů; nebo v případě aplikace § 566 odst. 2 o. z.

Pokud existuje nějaká rozhodovací činnost Nejvyššího soudu ČR, která nezohledňuje především krycí funkci podpisu, je zapotřebí vzít v potaz, co přesně bylo její podstatou, tedy k jakému přesnému skutkovému stavu se vztahovala, a tuto rozhodně neaplikovat paušálně, jelikož v intencích dnes platného práva buď již nemusí obstát vůbec (viz aktuální normativní požadavky na platnost výpovědi z nájmu bytu), nebo se její podstata vztahuje k prorogační doložce dle § 89a o. s. ř. výlučně mezi účastníky jako podnikateli, obsažené ve Všeobecných nákupních podmínkách.

Autor tohoto příspěvku má za to, že krycí funkce podpisu, jazykový výklad, teleologický výklad a historický výklad pojmu „podpis" včetně etymologického významu pojmu „podpis" se mají důsledně zohledňovat zpravidla jen u zásadních písemných hmotněprávních jednání, která jsou dostatečně způsobilá vyvolat skutečně zásadní právní dopady nebo důsledky. ■

15 Viz § 545 ve spojení s § 556 odst. 2 o. z.

16 K tomuto srov. § 558 odst. 2 o. z.

Listina o vydědění vs. prohlášení o vydědění a jejich právní důsledky pro potomky vyděděného

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK PŘINESL VÝZNAMNÉ ZMĚNY NA POLI DĚDICKÉHO PRÁVA. BEZE ZMĚNY NEZŮSTAL ANI SAMOTNÝ INSTITUT VYDĚDĚNÍ. OBČANSKÝ ZÁKONÍK OPĚT ZAVEDL STAROŘÍMSKOU ZÁSADU EXHEREDATIONES NON SUNT ADIUVANDAE (VYDĚDĚNÍ SE NEMÁ PODPOROVAT) ZMIŇOVANOU V DŮVODOVÉ ZPRÁVĚ A UPRAVIL TÉŽ NĚKTERÉ DŮVODY VYDĚDĚNÍ.[1] NOVĚ JE TAKÉ MOŽNÉ VYDĚDIT TZV. V DOBRÉM ÚMYSLU (EXHEREDITATIO BONA MENTE FACTA), TJ. VYDĚDĚNÍ PRO MARNOTRATNOST NEBO ZADLUŽENÍ, S TÍM, ŽE POTOMCI VYDĚDĚNÉHO DOSTANOU POVINNÝ DÍL. LZE TÉŽ VYDĚDIT I DĚDICKY NEZPŮSOBILOU OSOBU, KTERÁ BY SICE NEDĚDILA ZE ZÁKONA, ALE V PŘÍPADĚ JEJÍHO VYDĚDĚNÍ BUDOU MÍT POTOMCI TÉTO OSOBY JINÉ POSTAVENÍ, TJ. V SOULADU S § 1646 ODST. 3 ZÁKONA Č. 89/2012 SB., OBČANSKÝ ZÁKONÍK (DÁLE JEN „O. Z.“), NEDĚDÍ, NEPROJEVIL-LI ZŮSTAVITEL JINOU VŮLI. NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK SE TÉŽ CHOVÁ ODLIŠNĚ K POTOMKŮM VYDĚDĚNÉ OSOBY.

Mgr. Ing. Lenka Holíková

Ať již byli za účinnosti starého občanského zákoníku, tj. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „s. o. z.“), vyděděni dítě nebo jiný potomek zůstavitele z jakéhokoliv důvodu, skutečnost, zda důsledky vydědění se vztahovaly i na potomky této vyděděné osoby, záležela na tom, zda zůstavitel tyto důsledky na dané potomky výslovně vztáhl nebo nikoliv. Dle § 469a odst. 2 s. o. z. platilo, že *pokud to zůstavitel v listině o vydědění výslovně stanoví, vztahují se důsledky vydědění i na osoby uvedené v § 473 odst. 2.*[2] Nový občanský zákoník se v § 1646 odst. 3 od principu výslovného vztahování důsledků vydědění na potomky odklonil. Z jeho textace: *Přežije-li vyděděný potomek zůstavitele, nedědí ani potomci vyděděného potomka, ledaže zůstavitel projeví jinou vůli. Nedožije-li se vyděděný potomek smrti zůstavitele, pak jeho potomci dědí vyjma těch, kteří jsou samostatně vyloučeni z práva dědického*, je zřejmé, že již není nutné vztahovat důsledky vydědění na potomka vyděděného, který nedědí automaticky, pokud zůstavitel projeví jinou vůli (např. ho ustanoví za dědice nebo výslovně stanoví, aby se na něj důsledky vydědění nevztahovaly). Potomci vyděděného mají nicméně jiné postavení než za staré právní úpravy, a to v závislosti na skutečnosti, zda vyděděný zůstavitele přežije či nikoliv. Motivem této úpravy může být zabránění vyděděné osobě mít vliv na pozůstalost prostřednictvím svých dětí nebo jiných potomků, skutečnost, že zemřelý se již nemůže k důvodům vydědění vyjádřit a jeho potomci o nich nemusí vědět, případně též reflexe, že za činy zemřelého by již jeho potomci neměli nést odpovědnost.

Mgr. Ing. Lenka Holíková
- členka redekční rady Ad Notam
- notářka v Mělníku

Nad tím, zda by vůbec měli potomci nést odpovědnost za jednání svého předchůdce, zapochyboval i sám Ústavní soud, který v nálezu sp. zn. I. ÚS 295/10 uvedl: (...) *V této souvislosti je nutno nad rámec uvedeného vyslovit pochybnosti nad kompatibilitou § 469a odst. 2 s. o. z. v jeho ustáleném výkladu s čl. 11 odst. 1 větou třetí Listiny („Dědění se zaručuje.“) a ústavní hodnotou autonomie a integrity rodiny a její ochrany (zejm. čl. 32 odst. 1 Listiny). Dle uvedeného § 469a odst. 2 s. o. z. platí, že pokud to zůstavitel v listině o vydědění výslovně stanoví, vztahují se důsledky vydědění i na osoby uvedené v § 473 odst. 2 („Nedědí-li některé dítě, nabývají jeho dědického podílu stejným dílem jeho děti. Jestliže nedědí ani tyto děti nebo některé z nich, dědí stejným dílem jejich potomci.“). Citovaná konstrukce vychází z možnosti výslovným prohlášením pořizovatele vztáhnout účinky vydědění také na potom-*

1 Horák, O. Postavení potomků vyděděného potomka – Modifikace důvodů vydědění (v návaznosti na osnovu OZ 1931 se zakotvilo odsouzení pro trestný čin svědčící o zvrhlé povaze, podle novelizovaného OZ 1964 stačilo odsouzení pro úmyslný trestný čin k trestu odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku). Dle názoru autorky je nicméně možné být odsouzen i jen k podmíněnému trestu nebo alternativnímu trestu (propad majetku, domácí vězení etc.), nicméně skutek bude svědčit o zvrhlé povaze pachatele – např. utýrání zvířete a ostatní přitěžující okolnosti dle trestního zákoníku, tudíž se může jednat i o rozšíření důvodu vydědění.

2 Ustanovení § 473 odst. 1 se týkalo první dědické třídy, dle které dědili manžel a děti, a odstavec 2 tohoto ustanovení zněl: *Nedědí-li některé dítě, nabývají jeho dědického podílu stejným dílem jeho děti. Jestliže nedědí ani tyto děti nebo některé z nich, dědí stejným dílem jejich potomci.*

ky (nikoliv pouze na děti) vyděděného potomka – bez ohledu na to, zda by pořizovatel mohl jednotlivé potomky vyděděného potomka samostatně platně vydědit. V tom je možno spatřovat výraznou (a bezdůvodnou) nerovnost mezi potenciálními dědici, pro jejichž vydědění zákon vyžaduje existenci důvodů stanovených v § 469a odst. 1 s. o. z., a potenciálními dědici (§ 473 odst. 2 s. o. z.), na něž je možno „vztáhnout" důsledky vydědění, ačkoliv proti nim samým tyto zákonem stanovené důvody nesvědčí. (...) Vzhledem ke skutečnosti, že Ústavní soud vyjádřil pochybnosti nad možností vztáhnout důsledky vydědění na potomky vyděděného podle staré právní úpravy, lze předpokládat, že v nynější právní úpravě, která automaticky vztahuje důsledky vydědění na potomky vyděděné přeživší osoby (není-li projevena jiná vůle zůstavitele), může být shora uvedenou optikou tím spíše spatřen rozpor s ústavním pořádkem.

Úkolem praxe bude nyní se vypořádat s listinami o vydědění sepsanými podle staré právní úpravy (tj. před platností i účinností o. z.), pokud zůstavitel nezanechal jiný dědický titul (závěť nebo dědickou smlouvu) a důsledky vydědění na potomky vyděděné osoby nevztáhl. Může jít např. o člověka, který vydědil svého jediného syna pro nezájem o jeho osobu, nicméně chtěl, aby veškerý jeho majetek zdědili jeho dva vnuci, tedy děti vyděděného. Za účinnosti s. o. z. stačilo zanechat pouze listinu o vydědění, nebylo tedy nutné (ačkoliv bylo vhodné) psát závěť ve prospěch vnuků v hypotetickém příkladu. Pokud by zůstavitel zemřel jako vdovec, vydědění jeho syna, který by ho přežil, by bylo pravé a platné, a vztáhly by se důsledky vydědění automaticky dle § 1646 odst. 3 o. z. na pozůstalé vnuky, nastala by situace, že by bylo nutné hledat dědice v ostatních dědických skupinách (pokud by nežili rodiče, nebyla žádná spolužijící osoba zemřelého, dědili by jeho sourozenci atd.). Tato situace by byla nelogická a v rozporu s vůlí zůstavitele.

Jedním z hlavních principů dědického práva je princip autonomie vůle zůstavitele (zásada je zakotvená zejména v § 1494 odst. 2[3] a v § 3070 až 3072 o. z.[4]). Dle § 1494 odst. 2 věty první o. z. je závěť třeba vyložit tak, aby bylo co nejvíce vyhověno vůli zůstavitele. Podle § 1498 věty druhé o. z. platí, že co je stanoveno o závěti, platí obdobně i o dovětku. Přestože listina o vydědění (resp. prohlášení o vydědění dle nové právní úpravy) není zařazena mezi pořízení pro případ smrti ve smyslu § 1491 o. z., jedná se o právní jednání pro případ smrti, jež má (mimo jiné) fakticky důsledky negativní závěti (kterou nelze sepsat vůči potomkům zůstavitele). Z tohoto důvodu lze analogicky použít ustanovení platná pro závěť a obdobně i pro dovětek dle § 1494 odst. 2 o. z. i listinu (prohlášení) o vydědění.

Dalším pilířem dědického práva je princip, že vydědění se nemá podporovat (viz důvodová zpráva k § 1646 a 1647 a dále např. Talanda, A. *Problematika reprezentace v dědickém právu*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021).

V hypotetickém případu je tudíž nutné zkoumat listinu o vydědění tak, aby byla zjištěna pravá vůle zůstavitele, kterou bylo nejen vydědit syna, ale též vůle, aby dědili jeho vnuci. V souladu § 1646 odst. 3 větou první o. z. *Přežije-li vyděděný potomek zůstavitele, nedědí ani potomci vyděděného potomka, ledaže zůstavitel projeví jinou vůli*, tudíž dle názoru autorky zůstavitel projevil jinou vůli – a to tím, že v listině o vydědění důsledky vydědění na potomky nevztáhl. Tím projevil vůli, aby potomci vyděděného byli jeho zákonnými dědici.

Této interpretaci vůle zůstavitele nebrání ani textace přechodného ustanovení § 3069 o. z. *při dědění se použije právo platné v den smrti zůstavitele*. Dle § 1646 odst. 3 věty první totiž není nutné, aby zůstavitel svou vůli učinil výslovně (kdy na jiných místech o. z. v úpravě dědického práva zákon termín výslovně používá, viz např. § 1481,[5] § 1693 odst. 2,[6] § 1694 odst. 1 a 2[7]). Lze tudíž konstatovat, že tuto vůli může projevit zůstavitel i jinak, např. implicitně tím, že podle staré právní úpravy zůstavitel nevztáhl důvody vydědění na potomky vyděděného.

Argumentovat lze též principy dědického práva, a to v souladu s § 2 odst. 1 o. z., dle kterého *každé ustanovení soukromého práva lze vykládat jenom ve shodě s Listinou základních práv a svobod a ústavním pořádkem vůbec, se zásadami,*

3 Závěť je třeba vyložit tak, aby bylo co nejvíce vyhověno vůli zůstavitele. Slova použitá v závěti se vykládají podle jejich obvyklého významu, ledaže se prokáže, že si zůstavitel navykl spojovat s určitými výrazy zvláštní, sobě vlastní smysl.

4 Ustanovení § 3070 o. z.: *Zemřel-li zůstavitel po dni nabytí účinnosti tohoto zákona a odporuje-li jeho pořízení pro případ smrti právním předpisům účinným v době, kdy bylo učiněno, považuje se za platné, vyhovuje-li tomuto zákonu. Totéž platí o dovětku i o vedlejších doložkách v pořízení pro případ smrti, pokud jim právní předpisy účinné v době, kdy byly dovětek nebo pořízení pro případ smrti učiněny, odnímají právní následky, anebo je prohlašují za neplatné*. Ustanovení § 3071 o. z.: *Uzavřel-li zůstavitel smlouvu o zřeknutí se dědictví přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a zemřel-li po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje se smlouva za platnou*. Ustanovení § 3072 o. z.: *Zemřel-li zůstavitel po dni nabytí účinnosti tohoto zákona a odporuje-li jeho prohlášení o vydědění právním předpisům účinným v době, kdy bylo učiněno, považuje se za platné, vyhovuje-li tomuto zákonu*.

5 *Z dědického práva je vyloučen, kdo se dopustil činu povahy úmyslného trestného činu proti zůstaviteli, jeho předku, potomku nebo manželu nebo zavrženíhodného činu proti zůstavitelově poslední vůli, zejména tím, že zůstavitele k projevu poslední vůle donutil nebo lstivě svedl, projev poslední vůle zůstaviteli překazil nebo jeho poslední pořízení zatajil, zfalšoval, podvrhl nebo úmyslně zničil, ledaže mu zůstavitel tento čin výslovně prominul.*

6 *Dědí-li se na základě pořízení pro případ smrti, mohou si dědici dohodnout jinou výši dědických podílů, než jakou jim zůstavitel vyměřil, pokud to zůstavitel výslovně připustil.*

7 *(1) Pořídil-li zůstavitel pro případ smrti, rozdělí se pozůstalost podle jeho vůle. Dědici se mohou před soudem dohodnout, že si pozůstalost zcela nebo zčásti rozdělí i jinak, pokud to zůstavitel výslovně připustil.*
(2) Přidělil-li zůstavitel dědicům jednotlivé věci ze svého jmění, aniž výslovně přikázal, že pozůstalost musí být rozdělena, jak nařídil, nebo že povolaný dědic může přijmout jen, co mu bylo přiděleno, popřípadě, že určitá věc má zůstat ve spoluvlastnictví dědiců, hledí se na jeho projev vůle jako na přání bez právní závaznosti.

na nichž spočívá tento zákon, jakož i s trvalým zřetelem k hodnotám, které se tím chrání. Rozejde-li se výklad jednotlivého ustanovení pouze podle jeho slov s tímto příkazem, musí mu ustoupit.

Pokud se vydědění nemá podporovat a zásada autonomie vůle je podstatně posílena oproti staré právní úpravě, lze konstatovat, že by vztažení důsledků vydědění na potomky v hypotetickém příkladu bylo též v rozporu s imperativem zakotveným v § 2 odst. 1 o. z.

Veškerá právní jednání zůstavitele se musí vykládat se zřetelem k jeho vůli v době jejich sepsání. Je tudíž možné, že i když bude mít listina o vydědění (dle staré právní úpravy) a prohlášení o vydědění (dle nového o. z.) úplně stejný text (např. *Vyděďuji svou dceru Petru za vedení nezřízeného života*), mohou být jejich důsledky jiné, a to v souladu s autonomií vůle v kontextu toho, čeho chtěl zůstavitel docílit v době sepsání daného právního jednání. Při psaní prohlášení o vydědění již zůstavitel vychází dle § 1646 odst. 3 o. z. ze skutečnosti, že potomci vyděděného nedědí, pokud neprojeví jinou vůli. U prohlášení o vydědění dle nové právní úpravy lze jako projevení jiné vůle zůstavitele přijmout zejména ustanovení dědice, odkazovníků nebo výslovné stanovení, že se důsledky vydědění na potomky vyděděného nevztahují.

U listiny o vydědění, která se sepisovala dle tehdy účinného s. o. z., je nicméně projevením vůle i pouhé nevztáhnutí důsledků vydědění na potomky. Touto listinou (v případě neexistence závěti a dědické smlouvy) založené dědice je nutné vyložit tak, aby bylo co nejvíce vyhověno vůli zůstavitele. I přes zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* (bdělým svědčí práva) nelze po pořizovatelích listin o vydědění požadovat, aby svou poslední vůli upravovali. Tito už nemusí být plně svéprávní a též jakožto (většinou) laici nemohli očekávat takovou změnu právní úpravy, navíc za situace, kdy se nový občanský zákoník přiklonil k posílení zásady autonomie vůle zůstavitele a zásady, že vydědění se nemá podporovat.

Lze tudíž konstatovat, že nevztáhnutí důvodů vydědění podle § 469a s. o. z. lze považovat za projevení jiné vůle dle platného § 1646 odst. 3 o. z., dle kterého přežije-li vyděděný potomek zůstavitele, nedědí ani potomci vyděděného potomka, ledaže zůstavitel projeví jinou vůli. Dále lze též uzavřít, že je vhodné při sepisování prohlášení o vydědění vždy sepsat i závěť zůstavitele, a to ideálně též s ustanovením náhradních dědiců. Tento způsob je vhodný též v případě, že by se vydědění ukázalo jako neplatné. ■

Program pro notářskou kancelář?

MÁME NA TO SYSTÉM

www.notarskyinformacnisystem.cz

PRO PRACOVNÍKY > ÚSPORA ČASU

Propojení s Czech POINT • Zadáte číslo OP nebo RČ, údaje klienta se načtou automaticky • Automatické vyhledání a načtení dědiců z EO • **Propojení s Veřejným rejstříkem** • Zadáte část názvu společnosti, další údaje se načtou automaticky • **Propojení s ČÚZK** • Automatické načtení Sbírky listin • Automatické lustrace nemovitostí • Vygenerování textového popisu nemovitostí • **Tisk ověřovacích štítků a jejich vyúčtování**

PRO NOTÁŘE > VYŠŠÍ PRÁVNÍ JISTOTA A KLID

U každého klienta kontrola právní způsobilosti podle EO • Kontrola řady dalších údajů: odcizení OP, osoba bez trvalého bydliště, upozornění na datovou schránku a další • Kontroly i v případě běžného ověřování • Automatické generování faktur i upomínek • Zabezpečení dat na úrovni bankovních aplikací

... a mnoho dalších způsobů, jak si zjednodušit práci, předvedeme přímo u vás v kanceláři

11 LET VÝVOJE

starfish technologies

INFO@STARFISH.CZ | +420 777 647 357

Povaha, splatnost a promlčení práva na výplatu povinného dílu v penězích

JUDr. Ondřej Drachovský

PRÁVO NA VÝPLATU PENĚŽNÍ ČÁSTKY VE VÝŠI POVINNÉHO DÍLU JE JEDINÝM PRÁVEM, KTERÉ MŮŽE NEPOMINUTELNÝ DĚDIC S PRÁVEM NA POVINNÝ DÍL POŽADOVAT BEZ OHLEDU NA VŮLI JAKÉKOLI DALŠÍ OSOBY (TJ. BEZ OHLEDU NA VŮLI ZŮSTAVITELE A BEZ OHLEDU NA VŮLI OSOB POVINNÝCH USPOKOJIT PRÁVO NA POVINNÝ DÍL). TOTO PRÁVO TEDY MÁ SUBSIDIÁRNÍ POVAHU A EXISTUJE V ZÁSADĚ VŽDY, A TO VZHLEDEM K MOŽNOSTI NEPOMINUTELNÉHO DĚDICE ODMÍTNOUT DĚDICTVÍ ČI ODKAZ S VÝHRADOU POVINNÉHO DÍLU. TO PLATÍ POD PODMÍNKOU, ŽE MOŽNOST UPLATNIT TUTO VÝHRADU NEZÚŽÍME POUZE NA PŘÍPADY, KDY ZŮSTAVITEL POVINNÝ DÍL NĚKTERÉHO Z NEPOMINUTELNÝCH DĚDICŮ ZKRÁTIL – COŽ ČINÍ NAPŘ. HOLÍKOVÁ[1] ČI VĚTŠINA RAKOUSKÝCH AUTORŮ.[2]

Právo na výplatu povinného dílu nevzniká opomenutému nepominutelnému dědici v těch případech, kdy se jej dopředu zřekl smlouvou se zůstavitelem, byl po právu vyděděn, je dědicky nezpůsobilý a *de facto* též tehdy, byl-li jeho povinný díl uspokojen skrze započitatelná plnění poskytnutá *inter vivos*. V ostatních případech získává opomenutý nepominutelný dědic možnost uplatnit právo na výplatu povinného dílu v penězích, který vzniká ke dni smrti zůstavitele, **a to nezávisle na jeho uplatnění**.[3, 4] Domnívám se totiž, že

1 Srov. Holíková, L. Odmítnutí dědictví s výhradou povinného dílu. *Ad Notam*, 2017, č. 2, s. 7 a násl.

2 Srov. např. rozhodnutí OGH ze dne 4. 7. 1996, sp. zn. 6 Ob 666/95; Sailer, H. in Koziol, H., Bydlinski, P., Bollenberger, R. (ed.) *Kurzkommentar zum ABGB*. 2. Auflage. Wien; New York: Springer, 2007, s. 688–689; či Scheuba, E. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.) *Erbrecht und Vermögensnachfolge*. 1. Auflage. Wien: Springer, 2010, s. 212–213.

3 Srov. např. rozhodnutí OGH ze dne 19. 1. 1984, sp. zn. 6 Ob 726/83, ze dne 28. 12. 1966, sp. zn. 7 Ob 217/66; Kralik, W. *System des österreichischen allgemeinen Privatrechts' IV: Das Erbrecht.*

není důvod dovozovat osobní povahu práva na výplatu povinného dílu, přičemž **ke vzniku tohoto práva dle mého dochází již smrtí zůstavitele**, a to bez toho, aby pro to musel nepominutelný dědic cokoli činit.[5]

1. DŮSLEDKY PLYNOUCÍ Z POVAHY PRÁVA NA POVINNÝ DÍL JAKO POHLEDÁVKY

Právo na výplatu povinného dílu je **postupitelné**,[6] přičemž s postoupením zřejmě přecházejí i příslušná oprávnění uplatnitelná v pozůstalostním řízení, tj. např. právo být přítomen u soupisu pozůstalosti a uplatňovat k němu připomínky.[7] Právo na povinný díl je rovněž **zastavitelné**,[8] **zděditelné**[9] a od okamžiku splatnosti rovněž **způsobilé k jednostrannému započtení**[10] – to vše i před jeho uplatněním či přiznáním ze strany soudu.[11]

Právo na povinný díl lze **postihnout výkonem rozhodnutí a tvoří součást majetkové podstaty** v případě, nachází-li se nepominutelný dědic v insolvenci.[12] Neuplatnění práva na povinný díl může být rovněž napadeno odpůrčí žalobou, případně může být stiženo neúčinností dle InsZ[13] či relativní neúčinností dle OZ.

Nepominutelný dědic se může po smrti zůstavitele svého práva na povinný díl vzdát,[14] resp. může povinným osobám dluh spočívající v úhradě povinného dílu prominout. V souvislosti se vzdáním se pohledávky na zaplacení povinného dílu může vyvstat otázka, zda lze jako konkludentní vzdání se posoudit situaci, kdy nepominutelný dědic ukončí své účastenství v pozůstalostním řízení prohlášením, že uspokojení svého povinného dílu nežádá. Domnívám se, že by tomu tak být nemělo. Pokud **tedy nepominutelný dědic** zároveň **neprohlásí, že jej ani uplatňovat nebude či že se jej vzdává, zůstává** mu možnost domáhat se zaplacení povinného dílu ve sporném řízení.[15]

2. SPLATNOST

Okamžik vzniku práva na výplatu povinného dílu není shodný s okamžikem jeho splatnosti. Jak již bylo uvedeno shora, ke vzniku předmětného práva dochází již ke dni smrti zůstavitele, splatnost by však měla nastávat později. Správné stanovení okamžiku splatnosti je přitom klíčové, neboť se s ním pojí řada konsekvencí. V první řadě lze zmínit, že teprve ode dne splatnosti se nepominutelný dědic může s úspěchem domáhat uspokojení svého práva. Určení okamžiku splatnosti má dále vliv též na možnost započtení, počátek běhu promlčecí lhůty a vznik prodlení (zásadně včetně povinnosti platit úroky z prodlení). Zákon však otázku splatnosti práva na povinný díl výslovně neřeší. Dle mého mínění připouští platná právní úprava dva možné přístupy k otázce, kdy by tato splatnost mohla nastávat.

2.1. SPLATNOST NA VÝZVU

Nejprve můžeme uvažovat o tom, že budeme na základě § 1723 odst. 2 OZ přiměřeně aplikovat **obecné ustanovení o splatnosti dluhů**,[16] konkrétně § 1958 odst. 2 OZ, podle něhož může věřitel požadovat splnění dluhu ihned, načež je dlužník povinen splnit dluh bez zbytečného odkladu – není-li zde jiného ujednání, případně nestanoví-li zákon či soud jinak. Vzhledem k tomu, že zákon ohledně splatnosti práva na výplatu povinného dílu mlčí, mohli bychom usuzovat na to, že splatnost tohoto práva nastává **bez zbytečného odkladu poté, kdy výzva k jeho splnění došla do dispoziční sféry osoby povinné k jeho uspokojení**. Výzvu by mohlo představovat i prohlášení nepominutelného dědice o tom, že uplatňuje právo na povinný díl v pozůstalostním řízení,[17] případně doručení žaloby[18] na výplatu povinného

3. Auflage. Wien: MANZ, 1983, s. 314; Eccher, B. *Bürgerliches Recht. Band VI: Erbrecht.* 4. Auflage. Wien, New York: Springer, 2010, s. 162; či již Krainz, J., Ehrenzweig, A. *System des österreichischen allgemeinen Privatrechts. Zweiter Band, zweite Hälfte: Familien- und Erbrecht.* Wien: Manz, 1917, s. 499.

4 U nás shodně Drápal, L., Šešina, M. Povinný díl a jeho vypořádání. *Ad Notam*, 2016, č. 6, s. 16; opačně rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 27. 6. 1944, sp. zn. Rv II 488/43 (Vážný 18.787); Svoboda, J., Klička, O. *Dědické právo v praxi.* Praha: C. H. Beck, 2014, s. 132; či Šešina, M., Muzikář, L., Dobiáš, P. *Dědické právo. Praktická příručka*. Praha: Leges, 2019, s. 242.

5 Srov. např. Kralik, W., op. cit. sub 3, s. 314.

6 Srov. tamtéž; či např. Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M. *ABGB. Praxiskommentar. Band 3. §§ 531–858 ABGB, AnerbG, Kärntner ErbhöfeG, Tiroler HöfeG.* 4. Auflage. LexisNexis: Wien, 2013, s. 193.

7 Srov. Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.) *Erbrecht und Vermögensnachfolge.* 2. Auflage. Wien: Verlag Österreich, 2018, s. 319.

8 Srov. např. rozhodnutí OGH ze dne 27. 10. 1954, sp. zn. 3 Ob 725/54; Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M., op. cit. sub 6, s. 193; či Welser, R. *Der Erbrechts-Kommentar §§ 531–824 ABGB*. Wien: MANZ, 2019, s. 304.

9 Srov. Kralik, W., op. cit. sub 3, s. 314; Welser, R., op. cit. sub 8, s. 171.

10 Srov. rozhodnutí OGH ze dne 28. 12. 1966, sp. zn. 7 Ob 217/66; Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M., op. cit. sub 6, s. 193; či Welser, R., Zöchling-Jud, B. *Grundriss des bürgerlichen Rechts. Band II. Schuldrecht Allgemeiner Teil, Schuldrecht Besonderer Teil, Erbrecht.* 14. Auflage. Wien: MANZ, 2015, s. 610.

11 Srov. např. *obiter dictum* rozhodnutí OGH ze dne 27. 10. 1954, sp. zn. 3 Ob 725/54.

12 Srov. Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M., op. cit. sub 6, s. 193.

13 Srov. např. Eccher, B. *Bürgerliches Recht. Band VI: Erbrecht.* 6. Auflage. Wien, New York: Springer, s. 171; či Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 321–322.

14 Srov. Šešina, M. in Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek IV (§ 1475 až 1720).* 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 400.

15 Shodně Šešina, M. Změny v postavení a právech nepominutelných dědiců v novém občanském zákoníku. *Rekodifikace & Praxe*, 2015, č. 3, s. 8.

16 Srov. Scheuba, E. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 2, s. 246. Obdobně ve vztahu k úpravě po ErbRÄG srov. Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 303.

17 Srov. rozhodnutí OGH ze dne 2. 5. 1990, sp. zn. 1 Ob 547/90.

18 Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1523/2004: *„Forma výzvy k plnění závazku není předepsána, nejčastěji jde o písemnou upomínku a za kvalifikovanou výzvu k plnění se považuje i žaloba."*

dílu osobám povinným k jeho uspokojení. Toto řešení patrně nejlépe odpovídá dikci právní úpravy a některým nepříjemnostem spojeným s jeho aplikací lze čelit výkladem neurčitého právního pojmu *„bez zbytečného odkladu"*. V případech, kdy je s předmětným dluhem spjat vyšší požadavek ohledně likvidity, může totiž taková lhůta patrně představovat řádově i několik týdnů,[19] a podle některých názoru dokonce **několik měsíců**.[20]

Splnitelnost povinného dílu, tj. právo osob povinných osob zaplatit povinný díl, by dle mého měla být dána ještě před splatností.[21] Jinými slovy, domnívám se, že doba plnění je stanovena ve prospěch osob povinných k úhradě povinného dílu.

19 Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. 32 Cdo 2484/2012, podle kterého jde o lhůtu *„**v řádu dnů, maximálně týdnů**, v co nejkratším časovém úseku, přičemž v praxi je nutno tento pojem vykládat podle konkrétního případu (tedy ‚ad hoc') v závislosti od účelu, který chce zákonodárce konkrétním ustanovením za pomoci tohoto pojmu dosáhnout"*.

20 Srov. Šilhán, J. in Hulmák, M. a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054).* Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1009.

21 Srov. obecně tamtéž, s. 1011; či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2010, sp. zn. 31 Cdo 5241/2007: *„Není-li doba splnění ve smlouvě dohodnuta či jinak určena, je […] **dlužník oprávněn plnit kdykoli i bez výzvy věřitele** a věřitel je povinen takové plnění přijmout. Je tomu tak, protože nedošlo-li k dohodě o době plnění, nemohla být sjednána ani ve prospěch věřitele s jeho oprávněním odmítnout předčasné plnění."*

22 Za zákonného odkazovníka označuje nepominutelného dědice Svoboda, J. in Fiala, R., Drápal, L. a kol. *Občanský zákoník IV. Dědické právo (§ 1475-1720).* Praha: C. H. Beck, 2015, s. 436. Srov. též Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 260, kde je zákonný přednostní odkaz označen za institut podobný povinnému dílu.

23 To by dle některých (byť menšinových) názorů rakouských civilistů mělo platit přinejmenším v případech, kdy zůstavitel nepominutelnému dědici ve svém pořízení *„zanechá povinný díl"* – Kralik, W., op. cit. sub 3, s. 315; opačně např. Apathy, H. in Koziol, H., Bydlinski, P., Bollenberger, R. (ed.), op. cit. sub 2, s. 640; či Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M., op. cit. sub 6, s. 193.

24 Srov. přiměřeně rozhodnutí OGH ze dne 14. 10. 1976, sp. zn. 6 Ob 12/76, podle něhož by se oprávněný z povinného dílu neměl tím, že má právo na povinný díl v zákonné podobě peněžité pohledávky, dostat do lepšího postavení, než kdyby mu zůstavitel odkázal povinný díl v naturáliích či kdyby byl dědicem.

25 Srov. již Kralik, W., op. cit. sub 3, s. 315; či důvodovou zprávu *(Erläuterungen)* k ErbRÄG, s. 26 [online]. [cit. 21-10-30], dostupnou z: fname_423847.pdf (parlament.gv.at).

26 Proti tomu lze ovšem argumentovat tím, že prodlení je přísně objektivní kategorií, a podmínkou jeho vzniku proto není vědomost dlužníka o rozhodných skutečnostech – srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2013, sp. zn. 32 Cdo 1861/2012.

27 Srov. Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 339. Ve vztahu k ocenění srov. Apathy, H. in Koziol, H., Bydlinski, P., Bolenberger, R. (ed.), op. cit. sub 2, s. 650; či Eccher, B., op. cit. sub 13, s. 158.

2.2. SPLATNOST ROK PO SMRTI ZŮSTAVITELE

Druhou možností je vycházet z povahy práva na povinný díl v penězích jakožto zákonného odkazu,[22] případně – nedovodíme-li, že nepominutelný dědic je zákonným odkazovníkem – z analogické aplikace ustanovení o splatnosti odkazů. Na základě toho bychom mohli dospět k závěru, že **splatnost tohoto práva nastává zásadně rok po smrti zůstavitele** (§ 1624 odst. 1 OZ *in fine)*.[23] Takové řešení považuji za vhodné z hlediska vyvážení zájmů nepominutelného dědice a osob povinných uspokojit jeho povinný díl, a navíc je vhodné též **z hlediska právní jistoty**, neboť stanovuje jednoznačný okamžik, na nějž by se zúčastněné osoby mohly spoléhat. Zároveň lze argumentovat tím, že postavení nepominutelného dědice by se nemělo zlepšit toliko v důsledku toho, že jej zůstavitel opominul (případně nedůvodně vydědil), namísto toho, aby v jeho prospěch zřídil odkaz (či jej povolal za dědice dědického podílu o velikosti odpovídající povinnému dílu).[24]

Z teleologického hlediska je nežádoucí, aby se splatnou stala pohledávka, o jejíž přesné výši povinná osoba zatím nemůže mít přehled. Navíc je vhodné, aby povinná osoba získala jistotu, že je skutečně povinnou osobou, a aby měla určitý čas na to, aby si opatřila potřebné peněžní prostředky.[25] Má-li k tomu dojít prodejem určité věci (ať již z pozůstalosti, či z majetku povinné osoby), je žádoucí, aby měla povinná osoba na tento prodej určitý časový prostor a aby nebyla nucena prodávat předmětnou věc výrazně pod cenou.

Pokud by splatnost povinného dílu nastávala krátce po zůstavitelově smrti, znamenalo by to zároveň, že se povinné osoby téměř ve všech případech budou dostávat do prodlení a bude jim hrozit vznik povinnosti platit úroky z prodlení.[26] Jsou v zásadě dvě možná řešení, jak se s tímto nežádoucím jevem vypořádat. První spočívá v tom, že dovodíme **odklad vzniku úroků z prodlení** až k pozdějšímu okamžiku, konkrétně k okamžiku *„určení povinných dílů"*. Tento závěr dle mého můžeme dovodit z právní úpravy obsažené ve druhé větě § 1656 OZ, podle níž se nepominutelný dědic až do určení povinného dílu poměrně účastní na zisku a ztrátě pozůstalosti – k tomu blíže srov. část 4. tohoto článku.

2.3. SPLATNOST KE DNI PRÁVNÍ MOCI USNESENÍ O DĚDICTVÍ

Druhé řešení je dle mého spíše výsledkem úvahy *de lege ferenda*, neboť jej nelze opřít o žádné z ustanovení platné právní úpravy. Podle něj by splatnost práva na výplatu povinného dílu nastávala **až ke dni právní moci usnesení o potvrzení nabytí dědictví**, neboť teprve v tomto okamžiku je zřejmé, kdo je povinen k úhradě povinného dílu, a většinou též to, jaká je výše pohledávky nepominutelného dědice. Avšak vzhledem k tomu, že zde existuje kategorie sporných aktiv a pasiv pozůstalosti, ke kterým se dle § 172, resp. § 173 ZŘS nepřihlíží, nemělo by být zjištění čisté hodnoty pozůstalosti závazné pro všechny případy uplatnění

povinného dílu ve sporném řízení.[27] Z této skutečnosti, jakož i z možnosti uzavřít ohledně vypořádání povinného dílu rovněž mimoprocesní dohodu,[28] lze usuzovat na to, že současná úprava neváže možnost uplatnit právo na povinný díl na skončení pozůstalostního řízení.

Třebaže by se závěr o splatnosti práva na povinný díl ke dni právní moci dědického usnesení jevil jako spravedlivý, **nenajdeme v OZ žádné ustanovení, o nějž bychom tento závěr mohli opřít**, a to ani kdybychom k tomu měli využít analogie.

2.4. NÁVRH ŘEŠENÍ A DALŠÍ MOŽNÉ PŘÍSTUPY

JUDr. Ondřej Drachovský
- notářský koncipient Mgr. Daniela Borského, notáře v Kladně

Otázku, které ze shora představených řešení je správné, ponechávám otevřenou. Osobně se přikláním spíše k řešení představenému na druhém místě, a to z teleologických důvodů představených v posledním odstavci kapitoly 2.2. Jsem si vědom toho, že ani toto řešení není bezvadné, nicméně pokládám jej za patrně nejlepší kompromis mezi tím, co připouští dikce zákona, a zájmem na spravedlivém vyvážení zájmů zúčastněných osob. V případech, kdy po uplynutí jednoho roku od zůstavitelovy smrti není jasné, kdo je zůstavitelovým dědicem, může nepominutelný dědic žalovat osoby spravující pozůstalost, kterým posléze – za předpokladu, že se nestanou dědici – vzniká právo regresu vůči dědicům (resp. obecně vůči osobám povinným uspokojit povinný díl).

Naopak za **nesprávné** považuji přebírat rakouské závěry a odvozovat splatnost od okamžiku, kdy se nepominutelný dědic seznámí se závětí, která jeho povinný díl zkracuje, případně od okamžiku, kdy soudní komisař vyhotoví protokol ohledně takové závěti.[29, 30] Pro takové závěry absentuje v našem právním řádu jakákoli zákonná opora. Lze však souhlasit s tím, že soupis pozůstalostního jmění ani jeho ocenění podmínkou splatnosti nejsou.[31]

Za správné nepovažuji ani vázat splatnost na pariční lhůtu,[32] neboť tato lhůta může ovlivnit splatnost toliko v případech pohledávek, jež se stávají splatnými až rozhodnutím soudu. To přitom dle mého o pohledávce na výplatu povinného dílu neplatí. Pariční lhůta je procesní kategorií, která zásadně neurčuje splatnost, nýbrž okamžik, od něhož je soudní rozhodnutí vykonatelné.[33]

3. PROMLČENÍ

3.1. DÉLKA PROMLČECÍCH LHŮT

Pro promlčení práva na výplatu povinného dílu by měla platit **obecná pravidla pro promlčení**, tj. § 609 a násl. OZ. Délka subjektivní promlčecí lhůty proto činí tři roky, objektivní lhůta je desetiletá.

3.2. POČÁTEK BĚHU PROMLČECÍ LHŮTY

Spornější než otázka jejich délky je otázka, odkdy promlčecí lhůty začínají běžet. **Objektivní lhůta** podle § 629 odst. 2 OZ by podle mého měla běžet **ode dne splatnosti pohledávky na výplatu povinného dílu**.[34] Pokud bychom jako správný přijali závěr, že se právo na povinný díl stává splatným bez zbytečného odkladu po výzvě nepominutelného dědice jakožto věřitele, byl by pro nás v tomto kontextu relevantní rovněž závěr, že i právo učinit výzvu k plnění podléhá promlčení – neboť je majetkovým právem. V případě práva učinit výzvu běží promlčecí lhůta ode dne vzniku předmětné pohledávky, tj. zde od okamžiku zůstavitelovy smrti.[35]

Co se týče **subjektivní promlčecí lhůty**, pro její běh je rozhodující vědomost nepominutelného dědice o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, případně skutečnost, že se o takových okolnostech dozvědět měl a mohl.[36] Rozhodnou by konkrétně měla být vědomost (či zaviněná nevědomost) opomenutého či zkráceného nepominutelného dědice **o smrti zůstavitele a o pořízení závěti (či dědické smlouvy), která krátí jeho práva**.[37] O takovém pořízení pro případ smrti

28 Srov. např. Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 320–321.

29 Tento závěr převažoval v rakouské doktríně předtím, než nabyl účinnosti ErbRÄG, který splatnost povinného dílu vtělil do § 765 odst. 1 ABGB – srov. důvodovou zprávu *(Erläuterungen)* k ErbRÄG, s. 26; Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M., op. cit. sub 6, s. 193; Welser, R., Zöchling-Jud, B., op. cit. sub 10, s. 621; či rozhodnutí OGH ze dne 20. 10. 2010, sp. zn. 1 Ob 159/10d.

30 Zároveň však bylo umožněno předčasné uplatnění práva nepominutelným dědicem, a to bez zbytečného odkladu po smrti zůstavitele – rozhodnutí OGH ze dne 2. 5. 1990, sp. zn. 1 Ob 547/90; či Scheuba, E. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 2, s. 246.

31 Srov. Welser, R., Zöchling-Jud, B., op. cit. sub 10, s. 621; rozhodnutí OGH ze dne 30. 1. 1963, sp. zn. 7 Ob 14/63, či ze dne 2. 5. 1990, sp. zn. 1 Ob 547/90.

32 Jak činí např. Šešina, M. in Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J., op. cit. sub 14, s. 401; či Kittel, D. in Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. *Občanský zákoník. Komentář.* 2. vydání. C. H. Beck: Praha, 2019, s. 1697.

33 Srov. Šilhán, J. in Hulmák, M. a kol., op. cit. sub 20, s. 1000.

34 Srov. obecně Weinhold, D. *Promlčení a prekluze v soukromém právu*. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 69. Též Svoboda, J. in Fiala, R., Drápal, L. a kol., op. cit. sub 22, s. 441, váže počátek objektivní lhůty na dospělost práva na povinný díl. Tamtéž však dospívá k závěru, že dospělost tohoto práva nastává ke dni smrti zůstavitele.

35 Srov. např. Šilhán, J. in Hulmák, M. a kol., op. cit. sub 20, s. 1008.

36 Jde tedy o objektivizaci počátku běhu předmětné lhůty. Otázku, zda a kdy nepominutelný dědic měl a mohl o rozhodných okolnostech vědět, posuzujeme prizmatem § 4 odst. 2 OZ, tj. půjde *„o vědomost, jakou si důvodně osvojí osoba případu znalá při zvážení okolností, které jí musely být v jejím postavení zřejmé“*. Srov. Tégl, P., Weinhold, D. in Melzer, F. *Občanský zákoník: velký komentář. Svazek III, § 419–654 a související společná a přechodná ustanovení.* Praha: Leges, 2014, s. 949, 953.

37 Srov. přiměřeně Umlauft, M. in Fenyves, A., Kerschner, F., Vonkilch, A. (eds.) a kol. *Großkommentar zum ABGB – Klang Kommentar §§ 647-755 ABGB*. Wien: Verlag Österreich, 2021, s. 701; či Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 322–323.

se přitom může nepominutelný dědic dozvědět i jinak než z protokolu soudního komisaře.[38] Pokud tak bylo nepominutelnému dědici známo, že zůstavitel pořídil závěť s určitým obsahem (např. proto, že byl přítomen jejímu sepisování), může subjektivní promlčecí lhůta začít běžet již ode dne smrti zůstavitele.[39]

V této souvislosti se lze rovněž přiměřeně opřít o judikaturu ve vztahu k náhradě škody, podle níž není zapotřebí, aby věřitel znal přesnou výši svého nároku, leč stačí, pokud zjistí (nebo měl a mohl zjistit) **okolnosti, ze kterých lze dovodit, že jeho nárok vznikl a jaká je jeho přibližná výše**.[40] Podobné závěry platí též ohledně znalosti osoby dlužníka – zde postačuje, pokud věřitel získá informaci, na základě níž si může **udělat úsudek o tom, kdo je konkrétní osobou povinnou splnit jeho nárok**.[41, 42] Zároveň se domnívám, že nepominutelný dědic nemusí čekat na skončení pozůstalostního řízení, neboť již předtím může podat žalobu na plnění (a to proti osobě, jež spravuje pozůstalost).

Konečně je třeba dodat, že uvedené závěry se týkají pouze práva na výplatu povinného dílu počítaného ke dni smrti zůstavitele. Promlčecí lhůta **ve vztahu k právům dle § 1656 OZ se dle mého řídí svým vlastním režimem** a zásadně nemůže začít běžet před okamžikem *„určení povinného dílu“*. Okamžikem určení povinného dílu by se dle mého měl rozumět okamžik určení toho, na co má osoba s právem na povinný díl skutečně nárok, tj. okamžik, kdy je **nárok nepominutelného dědice vyčíslen** buďto soudním rozhodnutím, smírem, nebo dohodou zúčastněných osob o vypořádání povinného dílu. Konkrétně v případě stanovení povinného dílu rozhodnutím soudu ve sporném řízení bude rozhodným nejčastěji[43] okamžik **vydání rozhodnutí soudem prvního stupně**.[44] Bude-li povinný díl vypořádáván v řízení o pozůstalosti, je tímto okamžikem den **vydání výroku o obvyklé ceně majetku, výši dluhů a čisté hodnotě pozůstalosti** – i zde mám na mysli výrok soudu prvního stupně, a to bez ohledu na to, zda tento výrok nabude právní moci.[45] Domnívám se totiž, že **není správné vázat rozhodný okamžik na právní moc**, a to zejména z toho důvodu, že by takové řešení mohlo ve svém důsledku vést k neúměrným průtahům. Nepominutelní dědicové by jím totiž mohli být motivováni ke spekulacím a k tomu, aby využívali všech prostředků k maximálnímu prodloužení předmětného řízení, a tedy též doby, po kterou se budou podílet na zvyšování hodnoty pozůstalosti.

3.3. STAVENÍ PROMLČECÍ LHŮTY A DALŠÍ SOUVISEJÍCÍ OTÁZKY

I v kontextu práva na výplatu povinného dílu existuje eventuální možnost namítat rozpor námitky promlčení s dobrými mravy. Osoba povinná uspokojit povinný díl se tak **nebude moci dovolávat uplynutí promlčecí lhůty, pakliže lstivě znemožnila nepominutelnému dědici, aby své právo uplatnil včas**.[46]

Promlčecí lhůty se mohou též přerušit či stavit. K přerušení povede uznání dluhu či pravomocné soudní přiznání nároku. Stavení nastává typicky v důsledku podání žaloby na zaplacení či doplacení povinného dílu a patrně též v důsledku podání žaloby na vydání vyúčtování dle § 1656 OZ (za předpokladu řádného pokračování v takových řízeních).[47] Na rozdíl od rakouské literatury a rozhodovací praxe se domnívám, že **stavení lhůt způsobí i uplatnění práva na výplatu povinného dílu v pozůstalostním řízení**.[48] Podle § 648 OZ totiž ke stavení stačí, aby věřitel v promlčecí lhůtě uplatnil své právo u orgánu veřejné moci a pokračoval řádně v zahájeném řízení. Zákon tedy nehovoří o tom, že by k uplatnění práva muselo dojít žalobou, a stačit by tak mělo učinění jakéhokoli úkonu či právního jednání, které směřují k vydání autoritativního rozhodnutí o existenci předmětného práva.

Naopak v případě práva na výplatu povinného dílu patrně nemůžeme aplikovat § 643 odst. 1 OZ, podle něhož promlčecí lhůta v případě přechodu povinnosti na dědice skončí nejdříve uplynutím šesti měsíců ode dne, kdy bylo dědici potvrzeno nabytí dědictví. Dané ustanovení totiž na právo na výplatu povinného dílu nedopadá ani dikcí, ani smyslem. Toto právo totiž může být – na rozdíl od pohledávky vůči zůstaviteli, která přechází na dědice – uplatněno přímo v pozůstalostním řízení, a není zde proto žádné překážky, která by v průběhu pozůstalostního řízení bránila nepominutelnému dědici v jeho uplatnění.

Nespravedlivě mohou vyznívat situace, kdy pozůstalostní řízení trvá delší dobu, tj. 3 roky a více, neboť v těchto pří-

38 Srov. Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 323.

39 Tamtéž, s. 323, pozn. pod čarou č. 692.

40 Srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 25 Cdo 1510/2019. Srov. též Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 324.

41 Srov. přiměřeně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2006, sp. zn. 25 Cdo 359/2005; či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. 25 Cdo 4311/2010.

42 Srov. Binder, F., Giller, P. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 7, s. 324–325.

43 Srov. např. rozhodnutí OGH ze dne 1. 7. 1976, sp. zn. 7 Ob 596/76.

44 Srov. již rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 28. 6. 1929, sp. zn. R I 165/29 (Vážný 9074); či Welser, R., Zöchling-Jud, B., op. cit. sub 10, s. 618; a přiměřeně též právní větu OGH č. RS0012933; či právní větu OGH č. RS0012902. Některá rozhodnutí dokonce naznačují, že by rozhodným měl být okamžik **skončení prvního ústního jednání**.

45 Srov. *Vládní návrh zákona, kterým se vydává občanský zákoník*. Praha: Národní shromáždění ČSR, 1937, s. 305–306, kde je odůvodněno, proč jsou v návrhu použita slova *„až do číselného určení povinného dílu“*.

46 Srov. rozhodnutí OGH ze dne 2. 5. 1990, sp. zn. 1 Ob 547/90; Nemeth, K. in Kodek, G., Schwimann, M., op. cit. sub 6, s. 195; či Welser, R., Zöchling-Jud, B., op. cit. sub 10, s. 621.

47 Srov. např. Scheuba, E. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 2, s. 247.

48 Srov. právní větu OGH č. RS0034406; rozhodnutí OGH ze dne 2. 5. 1990, sp. zn. 1 Ob 547/90; či Scheuba, E. in Gruber, M., Kalls, S., Müller, K., Schauer, M. (eds.), op. cit. sub 2, s. 249.

padech se může stát, že promlčecí lhůta uplyne ještě před právní mocí usnesení o potvrzení nabytí dědictví jednomu či více dědicům. Nepominutelnému dědici tak nezbude než uplatnit své právo na povinný díl ve sporném řízení proti osobám spravujícím pozůstalost, eventuálně v řízení o pozůstalosti, aby tím přivodil stavení promlčecí lhůty.

V této souvislosti vyvstává otázka, zda by měla (subjektivní) promlčecí lhůta běžet i po dobu, kdy trvá spor ohledně pravosti či platnosti závěti, který nakonec vyzní v neprospěch nepominutelného dědice. V těchto případech by šlo uvažovat o aplikaci zmíněného § 648 OZ, podle něhož promlčecí lhůta neběží, uplatní-li věřitel v promlčecí lhůtě právo u orgánu veřejné moci a pokračuje-li řádně v zahájeném řízení. Řízení o určení pravosti a platnosti závěti však není řízením o uplatnění práva na povinný díl, a předmětné ustanovení bychom tak nemohli aplikovat ani při jeho extenzivním výkladu. Nezbývá proto než dospět k závěru, že promlčecí lhůta by i v těchto případech běžela nepřetržitě ode dne zjištění rozhodných skutečností, ledaže nepominutelný dědic uplatnil své právo na povinný díl (rovněž) v pozůstalostním řízení. V některých případech sporů ohledně pravosti či platnosti závěti s dopředu nejistým výsledkem bychom mohli dovodit, že subjektivní lhůta začala běžet až pravomocným skončením těchto sporů, neboť před tímto okamžikem nemohl po nepominutelném dědici nikdo spravedlivě požadovat vědomost o jeho právu na povinný díl ani o osobách povinných k jeho uspokojení. Podobné závěry bychom mohli dovodit rovněž v některých případech sporů o dědické právo.

4. ÚROKY Z PRODLENÍ A MOŽNOST MODIFIKOVAT SPLATNOST POVINNÉHO DÍLU

Zákon rovněž umožňuje soudu za určitých podmínek povolit splátky na povinný díl nebo odklad jeho splatnosti. Nicméně na první pohled se může zdát, že rozhodnutí o odkladu splatnosti či o rozložení do splátek bude začasté bez významnějších účinků, a to proto, že § 1654 odst. 1 OZ *in fine* hovoří o tom, že se pohledávka **úročí ode dne své původní splatnosti**. To by samo o sobě mohlo naznačovat závěr, že úroky z prodlení narůstají již ode dne splatnosti. Domnívám se ovšem, že by tomu tak být nemělo, neboť je zapotřebí **vykládat naposledy zmíněné ustanovení v kombinaci s § 1656 OZ**, z něhož plyne právo podílet se na změnách hodnoty pozůstalosti. Existence tohoto práva nepřímo vylučuje úročení povinného dílu do okamžiku *určení povinného dílu* – dle mého se vyloučení týká jak úroků jako ceny peněz, tak úroků z prodlení. Pohledávka na výplatu povinného dílu by tak měla „produkovat" **úroky z prodlení ode dne určení povinného dílu** za předpokladu, že je **zároveň splatná** (pokud soud splatnost modifikoval, pak za předpokladu, že již nastala okolnost, s níž splatnost spojuje zákon).

Pokud by takový výklad nebyl přijat, bylo by možno se s § 1654 odst. 1 částí věty za středníkem OZ vypořádat pouze stěží. Patrně bychom museli dospět k závěru, že odklad splatnosti má pouze velmi omezené důsledky, a to např. takové, že není možné proti pohledávce na povinný díl provést jednostranné započtení – jeho předpokladem je totiž splatnost aktivní pohledávky (viz § 1982 odst. 1 druhá věta OZ). Alternativní možností je vykládat možnost modifikace splatnosti jako *lex specialis* k § 160 odst. 1 OSŘ, který v části věty za středníkem umožňuje prodloužení pariční lhůty.[49] To se však příčí jednak tomu, že OZ je hmotněprávním předpisem, jednak tomu, že splatnost a pariční lhůta jsou na sobě zásadně zcela nezávislé instituty.

5. ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

Není příliš šťastné, že právní úprava výslovně nestanoví okamžik splatnosti práva na výplatu povinného dílu v penězích. Se splatností se totiž pojí řada významných praktických konsekvencí, a nejistota panující na tomto poli je proto velmi nežádoucí. Tento příspěvek usiluje o to představit v úvahu přicházející výklady právní úpravy, které se v naší literatuře zatím neobjevily, a vypořádat se s dosud publikovanými názory, které vykazují nejednotnost (a to nejen u nás, ale i v Rakousku, kde s podobnou právní úpravou pracují ještě o poznání delší dobu).

Rovněž související otázka promlčení je nejasná, byť se domnívám, že zde lze ke správnému řešení dospět snáze. Zatímco tedy běh promlčecí lhůty řeší současná právní úprava relativně uspokojivě, právní úprava splatnosti povinného dílu a jeho úročení by zasloužila novelizaci, o čemž svědčí i vývoj v Rakousku, kde byla právní úprava, která se podobala naší současné právní úpravě, změněna s účinností od 1. 1. 2017. Shodou okolností tamní legislativní řešení spočívá v tom, že možnost uplatňovat právo na povinný díl nastává uplynutím jednoho roku od smrti zůstavitele (§ 765 odst. 2 ABGB) s tím, že zákon umožňuje modifikaci splatnosti povinného dílu (a to jednak na základě iniciativy zůstavitele, jednak rozhodnutím soudu – viz § 766 a 767 ABGB). I u nás by bylo vhodné tuto otázku řešit novelizací, neboť by si naše právní úprava zasloužila zjednodušení, a především odstranění mnohých vnitřních rozporů.

Některé ze shora představených myšlenek jsou zcela nové, domnívám se však, že bylo potřeba, aby se v naší literatuře objevily. Budu rád, pokud tento článek vyvolá diskusi a jakékoli reakce, neboť se zaměřuje na otázky, jejichž řešení je velmi nejednoznačné, a to zejména z důvodu celkově ne příliš vydařené právní úpravy ochrany nepominutelných dědiců v OZ. ■

49 Jak míní Kittel, D. in Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V., op. cit. sub 32, s. 1697.

Z JUDIKATURY ÚSTAVNÍHO A NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČR

Trestný čin notáře

Účinky správního rozhodnutí ministra spravedlnosti o pozastavení výkonu funkce notáře z důvodu, že notáři bylo sděleno obvinění pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s činností notáře, zanikají bez dalšího dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání pravomocně ukončeno.

ROZSUDEK NEJVYŠŠÍHO SOUDU ZE DNE 26. 5. 2020, SP. ZN. 30 CDO 1120/2020

Z ODŮVODNĚNÍ:

I. DOSAVADNÍ PRŮBĚH ŘÍZENÍ

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalované zaplacení částky 3 100 000 Kč s příslušenstvím jakožto náhrady škody ve formě ušlého zisku za období od 23. 10. 2012 do 7. 7. 2014, která mu měla vzniknout v souvislosti s nesprávným úředním postupem v řízení vedeném ministrem spravedlnosti coby správním orgánem pod sp. zn. 392/2008-OJ-SO (dále jen „posuzované řízení“, resp. „ministr spravedlnosti“). V něm podle žalobce ministr spravedlnosti neučinil včas opatření k tomu, aby po pravomocném skončení trestního stíhání vedeného proti žalobci byla obnovena do té doby pozastavená činnost notáře.

2. Obvodní soud pro Prahu 2 (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 13. 11. 2017, č. j. 18 C 135/2016-59, zamítl žalobu, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku

3 100 000 Kč s příslušenstvím (výrok I), a vyslovil, že žalobce je povinen zaplatit žalované na nákladech řízení částku 1 500 Kč (výrok II rozsudku).

3. Soud prvního stupně po provedeném dokazování vycházel ze skutkového zjištění, podle něhož ministr spravedlnosti rozhodnutím ze dne 4. 7. 2008, č. j. 392/2008-OJ-SO/10, podle § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále též jen „NotŘ" nebo „zák. č. 358/1998 Sb.", žalobci pozastavil výkon činnosti notáře notářského úřadu v obvodu Okresního soudu Plzeň-sever, a to do pravomocného skončení jeho trestního stíhání vedeného Policií ČR pod sp. zn. ČTS: PZC-363/TČ-90-2007. Rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 9. 9. 2011, sp. zn. 10 T 159/2008, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 10. 2012, který nabyl právní moci 22. 10. 2012, byl žalobce (tehdy obžalovaný) uznán vinným spáchání trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zákona. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku (dále též jen „odsuzující trestní rozsudek"). Okresní soud Plzeň-město usnesením ze dne 29. 1. 2013, sp. zn. 10 T 159/2008, rozhodl, že odsouzený Z. V. je podle § 368 tr. řádu účasten amnestie vyhlášené rozhodnutím prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 a podle jeho čl. IV odst. 1 písm. b) a odst. 3 se mu promíjí trest uložený odsuzujícím rozsudkem s tím, že se na něj hledí v případě podmíněného trestu, jako by nebyl odsouzen. Týž okresní soud usnesením ze dne 21. 2. 2013, sp. zn. 10 T 159/2008, rozhodl, že se žalobci podle § 74 odst. 1 tr. zákoníku do trestu zákazu činnosti, spočívajícího v zákazu výkonu funkce notáře, který byl na 2 roky uložen odsuzujícím rozsudkem, započítává doba, po kterou byl odsouzenému před právní moci rozsudku, jímž byl trest zákazu činnosti uložen, pozastaven podle zvláštních předpisů výkon činnosti notáře, a to doba od 18. 7. 2008 do 18. 7. 2010. Ministryně spravedlnosti rozhodnutím ze dne 20. 2. 2014, č. j. MSP-392/2008-OJ-SO/42, žalobce odvolala z funkce notáře notářského úřadu v obvodu Okresního soudu Plzeň-sever z důvodu jeho (dalšího) odsouzení rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 29. 1. 2013, č. j. 10 T 169/2008-786, ve znění rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 11. 2013, č. j. 50 To 280/2013-861, pro návod k trestnému činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 10 odst. 1 písm. b) tr. zákona k § 176 odst. 1 tr. zákona a pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zákona k trestnému činu podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákona spáchanému ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zákona, k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 let, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. Žalobce dne 11. 11. 2015 uplatnil předběžně nárok na náhradu škody ve výši 5 150 000 Kč za období od právní moci (prvního) odsuzujícího rozsudku do jeho pravomocného odvolání z funkce notáře u žalované, ta mu však nevyhověla.

4. V rovině právního posouzení soud prvního stupně na zjištěný skutkový stav aplikoval § 1 odst. 1, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen „OdpŠk". Dospěl přitom k závěru, že v posuzované věci nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Žalovaná postupovala v souladu s § 10 odst. 1 písm. a) NotŘ, když žalobci s ohledem na zahájené trestní stíhání pozastavila výkon činnosti notáře do pravomocného skončení trestního řízení. Ze zákona č. 358/1998 Sb. přitom nevyplývá žádná povinnost ministra spravedlnosti vydávat další rozhodnutí, případně činit zákonem definované konkrétní kroky, v okamžiku, kdy je trestní řízení, pro které bylo rozhodnuto o pozastavení výkonu činnosti notáře, pravomocně skončeno. Naopak z výrokové části rozhodnutí o pozastavení výkonu činnosti notáře explicitně vyplývá, že pozastavení výkonu činnosti je omezeno na dobu do pravomocného skončení trestního řízení. V závislosti na výsledku trestního řízení pak je možné konstatovat, že dochází k automatickému obnovení výkonu činnosti notáře, není-li tu jiná zákonem daná překážka. Bylo tedy na žalobci, aby sám činil kroky, prostřednictvím kterých by fakticky v notářské činnosti mohl pokračovat. Žalobce za rozhodné období (říjen 2012 až červenec 2014) neprokázal, že by sám inicioval kroky vedoucí k obnově výkonu notářské činnosti. Žalobcova pasivita ve spojení se zákonnou úpravou, která žalované neukládala povinnost přijmout konkrétní opatření za účelem obnovy výkonu notářské činnosti, proto vedla soud prvního stupně k závěru, že k žádnému postupu, který by bylo možno hodnotit ve smyslu § 13 odst. 1 OdpŠk, v uvedeném období nedošlo.

5. K odvolání žalobce Městský soud v Praze (dále jen „odvolací soud") v záhlaví označeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (výrok I rozsudku odvolacího soudu) a uložil žalobci zaplatit žalované 600 Kč na náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok II rozsudku odvolacího soudu).

6. Odvolací soud, aniž by sám doplňoval dokazování, měl za správná a úplná skutková zjištění učiněná soudem prvního stupně, z nichž sám rovněž vycházel. Vyložil dále, proč nebylo třeba provádět další žalobcem (zčásti opožděně) navržené důkazy, a rovněž přisvědčil právnímu posouzení učiněnému soudem prvního stupně. Akcentoval, že obecný předpoklad vzniku odpovědnosti za škodu, jímž je protiprávnost, zákonem č. 82/1998 Sb. specificky vymezená ve vztahu k pochybením při výkonu veřejné moci, nemůže být naplněn, nestanoví-li právní řád jednoznačně povinnosti, jejichž porušení by mělo za následek vznik protiprávního stavu. Při vzniku odpovědnosti státu za nesprávný úřední postup pak je rozhodující, zda je obecně závaznými předpisy stanoven postup řádný. Ten přitom nelze ztotožnit s cílem, k jehož dosažení by měla aktivita státu směřovat (potud odvolací soud odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 323/2011). Zahájení trestního stíhání je důvodem pro fakultativní pozastavení výkonu činnosti notáře, a to až do pravomocného skončení trestního řízení [§ 10 odst. 1 písm. a) NotŘ]. Dojde-li k pravomocnému skončení trestního řízení, vede to i podle náhledu odvolacího soudu k obnovení výkonu činnosti notáře (např. při „zproštění

obvinění") nebo k odvolání notáře (pokud byl pravomocně odsouzen). Až v závislosti na výsledku trestního řízení, tzn. v případě odpadnutí důvodu, pro který byla činnost notáře pozastavena, dochází k obnovení výkonu činnosti automaticky. K praktickému zahájení výkonu činnosti je ovšem třeba oznámit rozhodné skutečnosti Ministerstvu spravedlnosti, což ovšem žalobce neučinil a obrátil se – jak uvádí až ve svém odvolání – na prezidenta Notářské komory v Plzni, který jej ovšem neprodleně odkázal na Ministerstvo spravedlnosti. Nedošlo-li k nesprávnému úřednímu postupu, není podle náhledu odvolacího soudu dán základ nároku, a nebylo proto třeba se zabývat jeho výší.

II. DOVOLÁNÍ A VYJÁDŘENÍ K NĚMU

7. Proti celému rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, a to pro judikaturou dovolacího soudu dosud neřešenou otázku postupu Ministerstva spravedlnosti po odpadnutí důvodů, pro něž byl notáři pozastaven výkon funkce. Obsáhlé dovolání žalobce je téměř v celém svém rozsahu pouhou doslovnou reprodukcí skutkových i právních závěrů soudů obou stupňů, současně je v jeho závěru zdůrazněno, že posuzování právní otázky obsahu povinnosti ministra spravedlnosti po uplynutí doby, po kterou svým rozhodnutím pozastavil žalobci výkon činnosti notáře, není výslovně řešeno ani notářským řádem, ani judikaturou dovolacího soudu. Absence jednoznačné úpravy uvedené otázky v právním předpisu však neopravňuje dle dovolatele k závěru, že nemá být řešena analogickou aplikací zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), dále také „TrŘ". Pozastavení výkonu činnosti notáře podle § 10 odst. 1 písm. a) NotŘ je závažným a časově omezeným zásahem orgánu státní správy do práva notáře na výkon pozastavené činnosti. Pro aplikaci uvedeného ustanovení notářského řádu platí podle § 2 odst. 3 správního řádu (zák. č. 500/2004 Sb.) zásada minimalizace zásahu státu do práv osob dotčených takovým zásahem. Žalobce má za to, že svojí povahou odpovídá pozastavení výkonu činnosti notáře takovým omezením práv občana, jakými jsou časově omezené zadržení obviněného podle § 75 TrŘ nebo podezřelého podle § 76 TrŘ (jejichž doba je podle těchto ustanovení limitována lhůtou 48 hodin), či zajištění věci pro důkazní účely podle § 78 či 79 TrŘ, časově limitované v § 80 odst. 1 TrŘ trváním účelu zjištění. Podle § 2 odst. 4 TrŘ je aplikace těchto ustanovení podřízena zásadě minimalizace zásahu do práv osoby, která je těmito úkony dotčena, a z ní plynoucímu právnímu postulátu restituce práv omezených zajišťovacím úkonem státního orgánu po uplynutí lhůty, kterou je omezení práv zákonem limitováno. Povahou zajišťovacího úkonu státního orgánu je dáno, že k restituci práva občana jím omezeného nedojde „automaticky" uplynutím zákonného časového limitu jeho trvání, nýbrž právním úkonem státního orgánu, jímž je příkaz k propuštění obviněného či podezřelého ze zadržení (§ 75, 76, 71 TrŘ), či usnesení o vydání zajištěné věci podle § 80 odst. 1 TrŘ. Bez těchto úkonů státního orgánu, jimiž je výslovně ukončen právní režim zadržení, vazby či zajištění věci pro účely trestního řízení, nemůže obviněný či podezřelý opustit policejní celu, event. vazební věznici s poukazem na skutečnost, že časový limit trvání zajišťovacího úkonu vypršel. Analogická by měla být i restituce práv občana dotčeného pozastavením výkonu funkce notáře. K ní dle mínění žalobce nedochází „automaticky" uplynutím lhůty po zastavení doby výkonu funkce. Restituce práv notáře je podmíněna autoritativním projevem vůle správního orgánu, který výkon činnosti notáře pozastavil, deklarujícím ukončení právního režimu pozastavení výkonu činnosti notáře. Vydání takového projevu vůle je povinností správního orgánu analogicky vyplývající z výše uvedených ustanovení trestního řádu a principu minimalizace zásahu státu do práv občana, potažmo právního postulátu restituce práv občana dotčených omezujícím rozhodnutím státního orgánu. Absenci takového autoritativního projevu vůle správního orgánu, při níž notář, jehož činnost byla pozastavena, nemůže činit úspěšně kroky k vrácení odevzdaných spisů a obligatorních pomůcek (knihy, rejstříky, průkaz, razítka apod.), lze označit důvodně za omisivní jednání státního orgánu, jímž dochází k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 OdpŠk. Z těchto důvodů žalobce navrhoval, aby Nejvyšší soud dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

8. Žalovaná se k podanému dovolání nevyjádřila.

III. ZASTOUPENÍ, VČASNOST A NÁLEŽITOSTI DOVOLÁNÍ

9. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (viz čl. II odst. 2 a čl. XII zákona č. 296/2017 Sb.), dále jen „OSŘ".

10. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky povinného zastoupení (§ 241 odst. 1 OSŘ).

11. Žalobce v dovolání vymezil, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání, a dovolání obsahuje všechny náležitosti vyžadované zákonem. Dovolací soud se proto dále zabýval jeho přípustností.

IV. PŘÍPUSTNOST DOVOLÁNÍ

12. Nejvyšší soud shledal dovolání přípustným pro řešení otázky postupu ministra spravedlnosti poté, co odpadl důvod, pro nějž došlo k pozastavení výkonu funkce notáře, jelikož uvedená otázka dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího soudu řešena.

V. DŮVODNOST DOVOLÁNÍ A PRÁVNÍ ÚVAHY DOVOLACÍHO SOUDU

13. Dovolání není důvodné.

14. Podle § 1 odst. 1 NotŘ (ve znění účinném k 30. 6. 2012, tedy v době, kdy mělo k tvrzenému nesprávnému úřednímu postupu dojít) platilo, že notář je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil notářským úřadem.

15. Podle § 8 odst. 1 NotŘ notáře jmenuje ministr spravedlnosti (dále jen „ministr“) na návrh Notářské komory České republiky (dále jen „Komora“) do notářského úřadu.

16. Podle § 10 odst. 2 písm. a) NotŘ ministr může pozastavit výkon činnosti notáře, jestliže bylo proti notáři vzneseno obvinění pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin v souvislosti s činností notáře, a to až do pravomocného skončení trestního stíhání.

17. Podle § 11 písm. f) NotŘ ministr odvolá notáře, jestliže byl odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s činností notáře.

18. Podle § 5 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

19. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

20. Definici nesprávného úředního postupu zákon nepodává, z obsahu tohoto pojmu však vyplývá, že podle konkrétních okolností může jít o jakoukoli činnost spojenou s výkonem pravomocí státního orgánu, dojde-li při ní nebo v jejím důsledku k porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu. Nesprávný úřední postup je zpravidla postup, který nesouvisí s rozhodovací činností, i když není vyloučeno, aby škoda, resp. nemajetková újma, byla způsobena i nesprávným úředním postupem prováděným v rámci činnosti rozhodovací. Pro nesprávný úřední postup je určující, že úkony tzv. úředního postupu samy o sobě k vydání rozhodnutí nevedou, a je-li rozhodnutí vydáno, bezprostředně se v jeho obsahu neodrazí (k definici nesprávného úředního postupu srov. např. stanovisko bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30. 11. 1977, sp. zn. Plsf 3/77, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 35/1977, či rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2002, sp. zn. 25 Cdo 2120/2000, a ze dne 21. 10. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1627/2008).

21. Těžiště dovolacího přezkumu se tak koncentrovalo k vyřešení otázky, zda a případně jaké povinnosti vyplývají pro ministra spravedlnosti ze skutečnosti, že v důsledku pravomocného skončení trestního stíhání uplynula doba, po niž byl pozastaven výkon činnosti notáře.

22. Problematika jmenování, odvolávání a pozastavení činnosti notáře představuje oblast, v níž se přímo projevuje ingerence státu při výkonu činnosti notáře. Jelikož soubor pravomocí svěřený notáři k výkonu jeho činnosti je převážně tvořen pravomocemi delegovanými státem na notáře, je v úměře k tomu důvodným zájmem státu dbát o to, aby činnost notáře byla vykonávána v souladu s právní úpravou i profesní etikou. Tím spíše, že specifikem činnosti notáře je, že ačkoli není vykonávána orgány státu, jsou její výsledky nadány tzv. veřejnou vírou *(fides publica)*, tj. mají zákonem přiznané kvalifikované účinky spočívající v předpokladu jejich pravdivosti a zákonnosti.

23. Zákonná úprava zde vytváří prostor pro zásah státu ve formě pozastavení výkonu činnosti, pokud by presumpce jejího řádného výkonu byla ohrožena z důvodů, že jsou zpochybněny osobní předpoklady notáře pro tuto činnost, nebo že výkonu činnosti brání notáři objektivní překážky. Podstatou tohoto ustanovení je, že reaguje na stav, který teprve hrozí, není ještě prokázán, avšak ohrožení je natolik závažné, že je třeba preventivně zasáhnout. Rozhodnutí ministra spravedlnosti o pozastavení výkonu činnosti notáře podle § 10 odst. 2 písm. a) NotŘ tak představuje svými účinky časově omezený individuální správní akt, jímž se po předem určenou dobu, počínající doručením rozhodnutí o pozastavení výkonu funkce notáři a končící okamžikem pravomocného skončení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin v souvislosti s činností notáře, notář dočasně zbavuje možnosti vykonávat notářskou činnost, další činnost a tzv. jinou činnost (§ 2 až 4 NotŘ). Zákonem formulovaný časový moment „pravomocného skončení trestního stíhání“ (tzv. *dies certus an, incertus quando*) je jednoznačným a současně dostatečně určitým vymezením časových účinků vydaného pravomocného rozhodnutí správního orgánu o pozastavení výkonu funkce notáře.

24. Nejvyšší soud ve svých úvahách vychází dále z toho, že (dočasné) pozastavení výkonu funkce notáře z důvodu, že je stíhán pro úmyslnou trestnou činnost nebo pro (nedbalostní) trestnou činnost spojenou s výkonem notářské činnosti je svým obsahem preventivní opatření předjímané pro případ kvalifikovaného zpochybnění jedné z podmínek pro výkon funkce notáře, a to jeho bezúhonnosti [srov. § 7 odst. 1 písm. c) NotŘ]. V souvislosti s respektem k principu presumpce neviny však nelze rozhodnout o odvolání z funkce notáře dříve, než je mu v trestním řízení soudním prokázána vina [viz § 11 písm. f) NotŘ]. Odtud plyne, že došlo-li k pravomocnému skončení trestního řízení, pak tím pochybnosti, pro něž došlo k pozastavení výkonu funkce notáře, pominuly, a tím bez dalšího – tzv. ze zákona – došlo k obnovení činnosti funkce notáře. Podle výsledku trestního řízení pak ministr spravedlnosti návazně svým správním rozhodnutím odvolá z funkce notáře, pokud byl odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s činností notáře [srov. již citovaný § 11 písm. f) NotŘ], v opačném případě nečiní ministr spravedlnosti žádná další opatření. Z jednoznačného znění zákona plyne, že rozhodnutí ministra spravedlnosti o pozastavení výkonu funkce notáře pozbývá své účinnosti bez dalšího a vždy v okamžiku pravomocného skončení trestního stíhání, a to zcela bez ohledu na jeho výsledek. Dopady rozhodnutí ministra spravedlnosti o pozastavení výkonu funkce notáře se neprotrahují dokonce ani v případě, že notář byl

odsouzen a jsou splněny předpoklady pro jeho obligatorní odvolání z funkce. I v takovém případě je ministr spravedlnosti povinen zahájit nové (samostatné) řízení o odvolání z funkce notáře (srov. § 46 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád).

25. Nejvyšší soud současně považuje za zcela přiléhavý odkaz odvolacího soudu na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 28 Cdo 323/2011, v němž zdůraznil, že stát může nést odpovědnost za škodu toliko tehdy, stanoví-li obecně závazným předpisem určitou povinnost, jejíž splnění je ze své vrchnostenské pozice ve vztahu k danému okruhu osob povinen zajistit (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2501/2011). Obecný předpoklad vzniku odpovědnosti za škodu, jímž je protiprávnost, zákonem č. 82/1998 Sb. specificky vymezená ve vztahu k pochybením při výkonu veřejné moci, nemůže být naplněn, nestanoví-li právní řád jednoznačně povinnosti, jejichž porušení by mělo za následek vznik protiprávního stavu. Při vzniku odpovědnosti státu za nesprávný úřední postup je pak rozhodující, zda je obecně závaznými předpisy stanoven postup řádný. Ten přitom nelze ztotožnit s cílem, k jehož dosažení by měla aktivita státu směřovat. Neukládá-li proto notářský řád v souvislosti s uplynutím doby, po niž měly trvat účinky rozhodnutí o pozastavení funkce notáře, žádné povinnosti, nelze v „nečinnosti" ministra shledat rozpor s objektivním právem. Je možno konečně naléhavě odkázat na čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Žalobce také nakonec ani netvrdil, že ministr (ministerstvo) spravedlnosti činil jakékoli kroky, jimiž by mu ve výkonu činnosti faktickými úkony bránil, a lze jen doplnit, že stát neodpovídá za činnost Notářské komory ČR ani jejích organizačních složek (regionálních notářských komor, k tomu přiměřeně srov. nález Ústavního soudu ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. IV. ÚS 3638/15), např. v souvislosti s přebíráním úředních razítek, rejstříků a dalších kancelářských pomůcek notáře.

26. Nejvyšší soud z téhož důvodu neshledává, oproti mínění dovolatele, v projednávané věci tzv. mezeru v právu, již by bylo třeba vyplnit prostřednictvím analogie. Odkaz žalobce na úpravu zajišťovacích institutů trestního práva procesního nemůže obstát již proto, že trestní řád výslovně stanoví orgánům činným v trestním řízení určité povinnosti, jež mají být splněny (řečeno jinak: předepisuje určitý procesní postup). Tak kupř. § 71 odst. 2 TrŘ ukládá povinnost propustit obviněného z vazby, § 75 TrŘ ukládá předat zadrženého ve stanovené lhůtě soudu, jinak stanoví povinnost jej ze zadržení propustit, atd. Notářský řád však žádné takové povinnosti ministru spravedlnosti z logiky věci neukládá, a to právě proto, že účinky sistace výkonu funkce notáře nastolené vydaným rozhodnutím jsou jím předjímány jen na přesně stanovené časové období a jeho uplynutím jednou provždy pomíjejí. Obdobně a poněkud pregnantněji je daná situace řešena např. v zákoně č. 85/1996 Sb., o advokacii, který v § 9a odst. 1 formuluje omezení advokáta „po dobu pozastavení výkonu advokacie" a v § 9b odst. 1 písm. a) uvádí, že pozastavení výkonu advokacie zaniká dnem, kdy pominula okolnost, která byla důvodem k pozastavení výkonu advokacie, v případech podle § 9 odst. 2 písm. a) je takovou okolností zahájení trestního stíhání advokáta (a důvodem zániku pozastavení funkce je ukončení trestního stíhání). Na rozdíl od úpravy v notářském řádu zákon o advokacii České advokátní komoře (která je samosprávným stavovským orgánem obdobně jako Notářská komora ČR) výslovně ukládá (pouze) zánik pozastavení výkonu advokacie bez prodlení zaznamenat v jí vedeném seznamu advokátů, nejpozději však do jednoho měsíce poté, co se o něm dozvěděla, a o záznamu advokáta písemně vyrozumět (§ 9b odst. 2 cit. zák.); ani Česká advokátní komora tedy není zákonem zatížena plněním jakýchkoli dalších povinností souvisejících s „obnovením" výkonu advokacie. Naproti tomu notářský řád žádnou povinnost v souvislosti se zánikem účinků rozhodnutí o pozastavení výkonu funkce notáře ministrovi spravedlnosti neukládá.

27. Závěr, podle něhož zánik účinků pozastavení výkonu funkce notáře nastává bez dalšího již uplynutím stanovené doby, je současně zastáván i odbornou literaturou, která k dané materii uvádí, že pozastavením výkonu činnosti notáře nedochází k trvalému zániku jeho funkce (nejde o odvolání), ale k dočasnému suspendování všech jeho pravomocí. „Po dobu pozastavení výkonu činnosti tak notář nesmí vykonávat žádnou činnost notáře, tedy ani notářskou činnost ve smyslu § 2, ani další činnost ve smyslu § 3 a § 4 notářského řádu. Ustanovení se výslovně nezabývá otázkou, zda k obnovení výkonu činnosti dojde již odpadnutím důvodu, pro který byla činnost pozastavena, nebo zda je potřeba rozhodnutí, kterým dojde ke zrušení pozastavení výkonu činnosti. Za této situace se domníváme, že se tak stane okamžikem odpadnutí důvodu, k praktickému zahájení výkonu činnosti je ovšem třeba oznámit rozhodné skutečnosti Ministerstvu spravedlnosti" (srov. J. Kožiak in Kožiak, J., Ruban, R., Vláčil, D. *Notářský řád. Praktický komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 48 a násl.).

28. Lze tedy shrnout, že právní posouzení ze strany odvolacího soudu (soudu prvního stupně) je správné.

29. V projednávané věci žalobce dovoláním napadl rovněž výrok II rozsudku odvolacího soudu, kterým bylo rozhodnuto o náhradě nákladů odvolacího řízení. Takové dovolání je však podle § 238 odst. 1 písm. h) OSŘ nepřípustné, proto je v tomto rozsahu Nejvyšší soud odmítl (§ 243c odst. 1 OSŘ).

VI. ZÁVĚR

30. Nejvyšší soud z výše uvedených důvodů dovolání žalobce podle § 243d písm. a) OSŘ zamítl a zčásti jej odmítl podle § 243c odst. 1 OSŘ. ■

JUDr. Roman Fiala,
soudce Nejvyššího soudu ČR,
člen redakční rady Ad Notam

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.

Rozhovor s prof. JUDr. Radimem Boháčem, Ph.D., vedl prezident Notářské komory České republiky Mgr. Radim Neubauer.

Tento rok byl pro Vás, pane profesore, velice úspěšný. Nejprve jste byl jmenován profesorem a nyní jste byl zvolen děkanem Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Dovolte, abych Vám v první řadě k dosaženému úspěchu co nejsrdečněji pogratuloval. Zároveň Vám velmi děkuji za Vaši dlouholetou podporu notářské profesi, ať již formou přednášek pro notáře z oblasti daňového práva, nebo v oblasti legislativní. Od února 2022 stanete v čele právnické fakulty jedné z nejstarších univerzit na světě. Jaký bude Váš program a cíl?

Já jsem v rámci své kandidatury zveřejnil poměrně podrobný a komplexní volební program, který je stále všem přístupný na internetových stránkách https://dekanem.radimbohac.cz/. Chtěl bych v rámci svého mandátu realizovat co nejvíce bodů z tohoto volebního programu. Své hlavní cíle jsem pak vtělil do 10 základních východisek, z obecnějších bych vyzdvihl zejména záměr být spravedlivým děkanem a při řízení fakulty prosazovat lidský přístup.

Na co se chcete zaměřit a jakých změn chcete dosáhnout?

Fakulta je především fakultní společenství studentů, učitelů a dalších osob. Proto se chci primárně zaměřit na ně. Studentům má fakulta garantovat kvalitní studium. Jeho obsah i forma musí odpovídat 21. století (skloubení teorie a praxe,

moderní výukové metody, důraz na řešení právních problémů). Dlouhodobě prosazuji, že studium má probíhat v kolegiálním prostředí a fakulta má být pro studenty prostorem, kde se cítí dobře. Vzájemný respekt a férovost zkoušení musí být samozřejmostí.

Kvalitní studium může fakulta nabízet jen díky kvalitním a motivovaným učitelům. Všichni učitelé mají být řádně odměňováni, udělám tedy vše proto, aby na fakultu plynulo více peněz na mzdy. Za klíčové ovšem považuji také spravedlivé odměňování na základě kvality a množství odvedené práce.

Přiblížíte čtenářům našeho časopisu nový studijní program, na kterém jste se výrazně podílel?

Stále se jedná o pětiletý nedělený magisterský studijní program, o komplexní studium práva, o studijní program, který je předpokladem pro výkon typických právnických povolání, notáře nevyjímaje. Nicméně v novém programu klademe důraz nikoliv pouze na znalostní složku, ale také na dovednostní složku. Právě posílení dovednostní složky programu je klíčové, projevuje se v novém povinném předmětu Úvod do studia práva, povinností absolvovat alespoň dva dovednostní předměty a alespoň jeden předmět odborných práv-

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. (*1979)

- Pochází z Českých Budějovic, kde vystudoval gymnázium. Po ukončení středoškolských studií se přesunul do Prahy, kde vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy.
- Po absolvování magisterského studia působil na katedře finančního práva jako interní doktorand, poté byl přijat jako odborný asistent a v letech 2006 až 2017 vykonával funkci tajemníka této katedry. Po úspěšné obhajobě habilitační práce Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice byl s účinností od 1. března 2014 jmenován docentem pro obor finanční právo a finanční věda a dne 8. května 2021 byl prezidentem republiky jmenován profesorem pro stejný obor.
- Od roku 2016 je členem Vědecké rady Právnické fakulty Univerzity Karlovy, od roku 2018 členem Vědecké rady Právnické fakulty Masarykovy univerzity a v roce 2020 se stal členem i vědeckých rad právnických fakult v Olomouci a Plzni. V roce 2017 se stal členem Akademického senátu Právnické fakulty Univerzity Karlovy, který jej zvolil svým předsedou, a rovněž členem Akademického senátu Univerzity Karlovy. Od roku 2019 je garantem magisterského studijního programu Právo a právní věda.
- V roce 2010 nastoupil na Ministerstvo financí, kde nyní působí v odboru Daňová legislativa. Od roku 2014 je předsedou rozkladové komise ministra financí pro přípravu rozhodnutí o opravných prostředcích proti rozhodnutí Ministerstva financí při správě daní a od roku 2019 rovněž předsedou zvláštní komise ministra financí pro řízení o rozkladech podaných proti rozhodnutím vydaným podle zákona o svobodném přístupu k informacím.
- Od roku 2020 je předsedou Pracovní komise pro veřejné právo II – finanční právo Legislativní rady vlády České republiky, předtím působil jako její místopředseda (od roku 2014) a člen (od roku 2007). V letech 2006 až 2012 byl členem pracovní skupiny Právo a bezpečnostní obory a v letech 2012 až 2016 členem a tajemníkem pracovní skupiny Právo a veřejná správa Akreditační komise. V letech 2004 až 2011 vedl kurz Finanční právo na Metropolitní univerzitě Praha.
- Specializuje se na rozpočtové právo, daňové právo (v širším slova smyslu) a otázky subjektů finančního práva. Pravidelně publikuje v odborném tisku a je autorem či spoluautorem knih Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice (Praha: Wolters Kluwer, 2013), Komentář k zákonu o dani z hazardních her (Praha: Wolters Kluwer, 2017) a Rozpočtové právo (Praha: C. H. Beck, 2007).
- Je členem European Association of Tax Law Professors (Amsterdam) a členem Centra Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej v Białystoku (Polsko). Je též členem redakčních rad časopisů Právník, Daně a finance a Przegląd Orzecznictwa Podatkowego. V roce 2018 působil jako visiting professor na Nova Southeastern University, Shepard Broad College of Law (Florida).
- Na zasedání Akademického senátu Právnické fakulty Univerzity Karlovy 11. listopadu 2021 byl ve druhém kole většinou 12 hlasů zvolen novým děkanem. Současného děkana Jana Kuklíka nahradí ve funkci od 1. února 2022, po jmenování rektorem Univerzity Karlovy na čtyřleté volební období do roku 2026.

ních praxí a konečně posílením dovednostní složky v povinných předmětech.

Dovednostní prvky jsou součástí seminární výuky, která probíhá interaktivní formou v menších seminárních skupinách a jsou využívány výukové metody jako problem based learning.

Jak nahlížíte na význam a potřebnost odborné studentské praxe?

Jak jsem již zmínil, v novém studijním programu je odborná studentská praxe jeho povinnou součástí. Chci však zdůraznit, že jdeme cestou odborných praxí, které musí mít určité standardy. Studentům nebude stačit potvrzení např. z advokátní kanceláře, že praxi vykonali. Praxe probíhají na základě smlouvy fakulty s partnerem a mají stanovená pravidla, garanta a vyučujícího na fakultě, mentora u partnera, studenti jsou povinni vést reflexní deník a uskutečňují se reflexní setkání. Taková praxe může mnohem lépe dát studentům potřebné znalosti a dovednosti. Samozřejmostí je dodržování etických pravidel a mlčenlivosti.

Já jsem velmi rád, že o takové odborné praxi jednáme i s Notářskou komorou a věřím, že v brzké době dojde k podpisu příslušné smlouvy a studenti fakulty budou moct působit na praxi v jednotlivých notářských úřadech.

Ve Vašem programu se věnujete možnosti revize státních zkoušek, jaká je Vaše představa?

Téma státních závěrečných zkoušek bylo během volební kampaně velmi diskutované a názory jednotlivých kandidátů na tuto problematiku se lišily. V současné době mají státní zkoušky čtyři části, obhajobu diplomové práce, zkoušku z oboru, ze kterého je taková práce obhajována, soukromoprávní část a veřejnoprávní část. Všechny části probíhají ústní formou před příslušnou komisí s tím, že pojetí a průběh posledních dvou částí jsou často kritizovány ze strany studentů i učitelů. Studenti čelí enormnímu stresu, nejistotě a náhodě, která ovlivňuje jejich výsledek. Učitelé považují zkoušení za ztrátu času.

Dva z kandidátů navrhovali zrušení soukromoprávní a veřejnoprávní části bez náhrady. Mé navrhované řešení bylo jiné, a to kombinované státní závěrečné zkoušky, tj. ponechání obhajoby diplomové práce a zkoušky z oboru, ze kterého je práce obhajována, v ústní formě a nahrazení ústní soukromoprávní a veřejnoprávní části částmi písemnými.

Jsem totiž přesvědčen, že studium má být zakončeno komplexní státní zkouškou, při níž se studentům propojí získané znalosti a dovednosti z jednotlivých právních oborů a která osvědčí, že student potřebné znalosti a dovednosti odpovídající profilu absolventa v průběhu studia získal. Písemná státnice pak také bude více objektivní, transparentní, férová a přezkoumatelná.

Chtěl bych popsanou změnu státních závěrečných zkoušek prosadit co nejdříve.

České notářství v září letošního roku nastoupilo cestu digitalizace, Právnickou fakultu UK další krok tímto směrem rovněž čeká. Prozradíte nám, co se připravuje?

Myslím si, že digitalizace jednotlivých agend je nevyhnutelná i na právnické fakultě. Podoba a způsob digitalizace na fakultě jsou však odvislé od toho, jaké řešení zvolí Univerzita Karlova, jejíž je fakulta součástí. Nastupující rektorka má téma elektronizace a digitalizace ve svém programu a silně toto téma akcentuje. A já jsem rád. Kdo mě zná, ví, že mám raději elektronický dokument než listinný, takže mě elektronizace a digitalizace agend nevadí. Je však třeba zdůraznit, že musí být smysluplná a nesmí vést k znesnadnění a byrokratizaci výkonu příslušné činnosti.

Chtěl bych prosadit větší elektronizaci a digitalizaci nejenom v administrativě, ale i při studiu. Příkladem může být odevzdávání závěrečných prací pouze v elektronické podobě.

Každá změna s sebou nese větší či menší finanční náročnost. Máte představu, jak Váš projekt co nejlépe finančně zabezpečit?

Je třeba si přiznat, že nás nečeká z ekonomického hlediska lehké období. Naštěstí je fakulta díky současnému vedení ve velmi dobrém finančním stavu, takže výchozí situace je dobrá.

Nicméně se budu snažit, aby na fakultu plynulo více peněžních prostředků zejména na mzdy. V tomto směru je třeba se zaměřit na stanovení a naplňování kritérií, podle nichž se peněžní prostředky rozdělují v rámci univerzity, a také je důležitý fundraising, tj. získávání peněžních prostředků pro podporu fakultních aktivit od dárců, ovšem za dodržení přísných etických standardů. Takto je např. částečně financován již mnou zmíněný předmět Úvod do studia práva.
Druhým pramenem peněžních prostředků je pak hledání

vnitřních zdrojů. Zde plánuji provést evaluaci výkonů pracovníků a zohlednění těchto výkonů ve velikosti úvazku a výši mzdy.

Dlouhodobě působíte na Ministerstvu financí. Jaké zkušenosti jste v rámci tohoto působení získal?

Jsem přesvědčen, že působení v praxi obohatí každého akademika a je pro něj velmi přínosné. Ten, kdo působí v praxi, dokáže mnohem lépe své znalosti a dovednosti předávat studentům. Myslím si, že mi působení na Ministerstvu financí hodně dalo, a to nejenom proto, že jsem tam poznal řadu spolupracovnic a spolupracovníků, ale umožnilo mi proniknout do problematiky tvorby právních předpisů v oblasti daňového práva.

Takto nabyté zkušenosti se snažím studentům předávat zejména v rámci svých povinně volitelných předmětů Daňové právo procesní a Legislativní technika.

Jak těžké je v rámci tvorby legislativy prosadit svůj názor?

Legislativa podle mého názoru není o prosazování vlastního názoru, ale o hledání nejlepšího řešení. Najít nejlepší řešení daného problému by mělo být cílem a smyslem práce každého, kdo se věnuje tvorbě právních předpisů. Nejprve by mělo být provedeno kvalitní hodnocení dopadů zamýšlené právní regulace, na základě relevantních kritérií vybrána varianta, která řeší daný problém, a ta promítnuta do návrhu příslušného právního předpisu.

Bohužel však musím konstatovat, že popsaným způsobem tvorba zákona často neprobíhá, protože se do ní promítají politické vlivy a vlastní kreativita účastníků legislativního procesu. Nicméně, abych nebyl tak negativní, samozřejmě že řada ustanovení určitého právního předpisu zůstane v podobě, v jaké ji navrhl příslušný útvar ministerstva, a proto práce legislativce stále dává smysl.

Co je potřeba k tomu, aby obyvatelé kterékoliv země přijali za své finské krédo, že „platit daně je čest“?

Možná víte, že já prosazuji podobné heslo, a to že „platit daně je čest, ne trest“. Ale k tomu, aby tomu tak bylo a aby poplatníci a plátci daní toto heslo přijali za své, je třeba, aby fungovala výdajová stránka veřejných rozpočtů, jejichž příjmem daně jsou. Pouze když poplatníci a plátci budou přesvědčeni, že dochází ke smysluplnému využívání daní ve veřejných rozpočtech, že nedochází k plýtvání veřejnými prostředky, zneužívání dotací apod., tak je možné placení daní vnímat jako čest podílet se na financování věcí veřejných. Takže pozitivní vnímání daní je podle mého názoru možné pouze při efektivním, hospodárném a účelném využívání veřejných prostředků.

Jakou budoucnost na Ministerstvu financí plánujete?

Jsem velmi rád, že jsem mohl na Ministerstvu financí působit a že mi byl umožněn souběžný výkon akademické činnosti. Funkci děkana právnické fakulty se hodlám plně věnovat, a to se bohužel neslučuje s mým působením na Ministerstvu financí v dosavadním rozsahu. Nicméně, pokud to bude možné, rád bych si určitý malý prostor pro udržení kontaktu s praxí daňového práva a legislativy ponechal. Ale vše je ještě předmětem jednání, takže definitivní závěr nyní dát nemohu.

Jsme notářský časopis, takže se musím zeptat – jaký je Váš vztah k notářství, jak vnímáte jeho roli ve společnosti? Vidíte i nějakou další oblast, kdy by bylo možné využít jeho potenciál (např. výběr správních poplatků za ohlášení živnosti, nesporné rozvody před notářem)?

Můj vztah k notářství je kladný, a to nejenom proto, že má manželka je notářskou kandidátkou a zástupkyní notáře, ale i protože znám řadu notářů, jejichž přístupu a práce si velmi vážím. Vnímám notáře jako stabilní prvek v rámci právnických povolání a v rámci celé společnosti, neboť přispívají ke kultivaci právního a společenského prostředí.

Pokud jde o oblasti, kde notáři působí, tak si myslím, že není důvodu, aby i nadále nepůsobili v tradičních oblastech, jako je dědictví nebo korporátní agenda. Naopak vidím i prostor pro to, aby notáři vykonávali agendy další. Příkladem mohou být právě nesporné věci, jako jsou zmíněné nesporné rozvody. Převodem této agendy na notáře by došlo k odbřemenění soudů a notáři by jistě tuto agendu vykonávali kvalitně. V úvahu mohou přicházet i některé smlouvy týkající se nemovitých věcí, kdy notář skýtá záruku, že smlouva bude řádně sepsána a obstojí v řízení před katastrálním úřadem. V této souvislosti by bylo vhodné diskutovat i o možnosti notářů zapisovat jimi sepsané smlouvy přímo do katastru nemovitostí, obdobně jako provádějí zápisy do obchodního a jiných veřejných rejstříků.

Na Černé studnici v Jizerských horách a širokém okolí se proslýchá se, že jste též vášnivý kutil – chalupář. Zbývá Vám na chalupaření ještě dost času a co Vás při kutění baví nejvíce?

Místo, kde máme chalupu na Černostudničním hřbetu v Jizerských horách, jsem si zamiloval a velmi rád tam trávím víkendy i dovolenou s rodinou. Při práci na chalupě, samozřejmě manuální, se dobře odreaguji od přemýšlení nad pracovními otázkami a problémy.

Ten dobrý pocit, když za krásného dne, když svítí slunce, posekáte louku a vidíte výsledek svého snažení, ten všem doporučuji. Ale abych odpověděl na otázku, na kutění je zajímavá zejména jeho různorodost, protože na chalupě je potřeba dělat práce všeho druhu – chvíli pracujete se dřevem, jindy s vrtačkou, pilou či krumpáčem. A kdo chalupu má, ví, že práce je tam pořád.

Velice děkuji za poskytnutý rozhovor a přeji nejen krásné Vánoce, hodně zdraví a štěstí v příštím roce, ale též pevné nervy, mnoho síly a zdaru ve všech Vašich nových projektech. ■

Mgr. Radim Neubauer, prezident Notářské komory České republiky, notář v Praze
foto: JUDr. Martina Sáblíková

Jan Chmel: Co ovlivňuje Ústavní soud a jeho soudce?

Praha: Leges, 2021. 311 s. ISBN 978-80-7502-539-5.

Recenzovaná publikace je knižním vydáním dizertační práce, jejíž autor se systematicky věnuje Ústavnímu soudu ze zorného úhlu žurnalistiky, politologie, historie a statistiky. Jako jeden z těch, kteří se účastnili rozhodování ve druhé dekádě českého Ústavního soudu, jsem knihu otevřel se zájmem mimo jiné o to, co se o Ústavním soudu, svých kolegyních a kolezích z let 2004–2014, jakož i o sobě dočtu. Uvědomil jsem si pak, jak odlišné mohou být vzpomínky pamětníka na jedné a výsledky společenskovědního bádání z vnějšku na straně druhé. Obrazně řečeno jsem se dozvěděl, co se mi mělo během mého působení na Ústavním soudu honit v hlavě, ač si nevzpomínám, že by se mi to tam honilo.

Jan Chmel se věnoval judikatuře Ústavního soudu velmi podrobně, jeho práce přináší řadu tabulek a z pohledu statistiky zajímavých čísel. Je však otázkou, zda i v tomto kontextu neplatí slavný výrok britského premiéra Benjamina Disraeliho (1804–1881) právě na adresu statistiky.

Kniha je rozdělena do úvodu, šesti kapitol a závěru. V jednotlivých částech je pojednáno o tom, co ovlivňuje rozhodování soudů a soudců se zřetelem na mimoprávní a právní faktory soudního rozhodování, o postavení Ústavního soudu se zaměřením na předpoklady pro silnou pozici českého Ústavního soudu a jeho působení v právním a politickém systému, o prezentaci rozhodnutí Ústavního soudu navenek, o vlivu obsazení senátu na rozhodování soudu, o postojích soudců v senátním rozhodování a o plenárním rozhodování z pohledu hlasování, odlišných stanovisek, aktivismu a sebeomezení, jakož i pravicového a levicového hlasování.

Dovolím si nyní pár disentů k autovým východiskům a některým závěrům.

Na Ústavní soud lze pohlížet buď jako na patnáctku neřízených střel, či decentněji řečeno individualit, nebo naopak na přes názorovou pluralitu dobře sehraný tým, jehož jediným cílem je ochrana ústavnosti. Realita bývá někde mezi těmito dvěma variantami.

Ústavní soud tvoří nejen jeho soudci, ale z hlediska systemizace i 45 asistentů soudců a právníky tvořený analytický útvar. Nelze přehlédnout, že někteří asistenti působí u Ústavního soudu již po třetí desetiletí a jsou jeho žijící pamětí s nesmírně bohatou a jejich profesi odpovídající erudicí. Je tedy senátní rozhodnutí jenom pouhým rozhodnutím soudce zpravodaje, jemuž ostatní přikývnou, nebo se na něm podílí až 12 právníků? Z osobní zkušenosti mohu pomyslně zaškrtnout variantu 12 právníků, poněvadž z našeho II. senátu o tom něco z vlastní zkušenosti vím. Řekli jsme si ostatně hned na začátku, že za každé rozhodnutí poneseme všichni členové senátu stejnou odpovědnost bez ohledu na to, kdo je soudcem zpravodajem. Patřili bychom vůbec na Ústavní soud, nebylo-li by tomu tak?

Na příkladu druhé dekády lze demonstrovat, že shoda v plenárních věcech bývala větší ve věcech tzv. organického ústavního práva než v otázkách zejména hospodářských a sociálních práv. Nehraje roli i to, jak je plénum soudců poskládáno? Patnáct osobností, které mají individuálně předpoklady být kvalitními soudci Ústavního soudu, nemusí přinést do pléna pluralitu názorů. Nestačilo by k tomu, aby se za situace, kdy je mu Senát Parlamentu ČR převahou hlasů jednostranně nakloněn, dohodl prezident s budoucím předsedou Ústavního soudu na tom, koho si předseda přeje pro názorové souznění za kolegy?

Judikaturu je však třeba analyzovat z hlediska věcného. Není až tak podstatné, kolikrát senát, jehož je soudce členem, vyhoví či nikoliv, ale jde především o konzistentnost názorů. Jen u soudce, který je názorově konzistentní, lze předpovědět, jak bude v té či oné věci hlasovat.

Je podstatné, kolik a jakých je vydáno tiskových zpráv? Je soudce-introvert horším soudcem než ten, který se těší mediální pozornosti?

Na otázku, která stojí v titulu knihy, si dovolím odpovědět lapidárně. Soudce při rozhodování ovlivňuje jeho životní zkušenost, vzdělání a charakter. Mělo by z něj vyzařovat, že zájmy ústavnosti upřednostňuje před zájmy vlastními, a proto by měl umět hlasovat i třeba proti návrhu prezidenta, který jej do funkce jmenoval. Neměl by být srab…

Jak vidno, kniha je dobrým východiskem k diskusi, či – jak jsme si říkali ve II. senátu – k „peckovačce“, v mnoha směrech je informačně bohatá. Publikaci tohoto druhu a žánru lze proto zájemci jenom doporučit. ■

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Konference Rady notářství Evropské unie „Budoucnost Evropy“

FUTURE OF EUROPE. TAK JE OZNAČEN PROGRAM EVROPSKÉHO PARLAMENTU, RADY A EVROPSKÉ KOMISE, JEHOŽ ÚČELEM JE SDÍLENÍ NÁZORŮ A NÁPADŮ TÝKAJÍCÍCH SE BUDOUCÍHO VÝVOJE EVROPY NAPŘÍČ SPOLEČNOSTÍ.

V rámci konference je pořádána řada panelových diskusí, dílčích zasedání, akcí pořádaných místními, regionálními či celostátními orgány, a v neposlední řadě také akcemi organizovanými občany a nejrůznějšími organizacemi. Jako výstup konference budou na jaře příštího roku formulovány konkrétní závěry vztahující se k budoucímu směrování Evropské unie.

Příspěvek ke konferenci připravila i Rada notářství Evropské unie, a to ve formě konference k tématu vlády práva v kontextu ekonomických a sociálních proměn, které se účastnilo 15 řečníků, mezi kterými byla také Věra Jourová, místopředsedkyně Evropské komise pro hodnoty a transparentnost, Didier Reynders, evropský komisař pro oblast spravedlnosti, a další vrcholní představitelé evropských institucí.

V rámci bloku věnované digitalizaci notářských služeb vystoupil Mgr. Radim Neubauer, prezident Notářské komory České republiky, který představil kontext, průběh a praktickou implementaci digitalizace notářských služeb v oblasti korporátního práva a další nové digitální nástroje v českém právním řádu posilující právní jistotu např. možností online ověření záznamů o notářských listinách.

Podobně jako je výstupem celé konference Future of Europe formulace závěrů či doporučení pro budoucí vývoj, také Rada notářství Evropské unie se rozhodla uvést konkrétní návrhy a doporučení, které reflektují každodenní praxi 45 000 evropských notářů a jejich 200 000 zaměstnanců.

Hlavní doporučení Rady notářství Evropské unie jsou následující:

- vložení výslovného odkazu na **románsko-germánskou právní kulturu** do preambulí smluv při jejich budoucích reformách,
- podpora využití **preventivní justice**, která posiluje stabilitu a předvídatelnost v životě občanů i v oblasti obchodních korporací,
- implementace právních nástrojů umožňujících spolupráci orgánů členských států, pokud jde o **informace o zahraničním civilním a obchodním právu**,
- přijetí evropské právní úpravy upravující vzájemné uznávání **ochranných schémat pro zranitelné dospělé**,
- zřízení evropského rámce pro **prokazování soužití**,
- přijetí definice a úpravy **digitální pozůstalosti** a
- zaměření se na vývoj pravidel upravujících **přeshraniční situace týkající se svéprávnosti**, osvojení a obdobných (statusových) otázek. ■

JUDr. Berenika Wünschová,
Mgr. Petr Klika

Generální shromáždění CNUE 6. 12. 2021

Poslední generální shromáždění CNUE tohoto roku se konalo formou videokonference dne 6. 12. 2021. Hlavním organizačním tématem generálního shromáždění byla volba prezidenta, viceprezidenta a členů správní rady pro rok 2022.

Prezidentem CNUE pro rok 2022 byl zvolen Giampalo Marcoz, notář v italské Aostě, viceprezidentem pak Marius Kohler, notář v Hamburku a dřívější prezident CNUE (2018).

Správní rada bude v příštím roce sestávat ze zástupců belgického, lucemburského, maltského, rakouského a rumunského notářství. Konkrétně se členem správní rady stala Katrin Roggeman, prezidentka belgického notářství, Martine Schaeffer, prezidentka lucemburského notářství, Clinton Bellizzi, prezident maltského notářství, Roland Gintenreiter, viceprezident rakouského notářství a Bogdan Ciucă, člen rady rumunského notářství.

Vedle aktuálních legislativních a politických otázek byla diskuse věnována zejména digitalizaci přeshraniční soudní spolupráce a dalšího vzdělávání v oblasti justice a notářství. K tématu strategie vzdělávání v justici a notářství proběhla v rámci generálního shromáždění také debata se zástupci Evropské komise. ■

JUDr. Berenika Wünschová, Mgr. Petr Klika

EU v kostce

SPRÁVNÍ RADA CNUE

Notářská komora České republiky byla během roku 2021 zastoupena prezidentem Mgr. Radimem Neubauerem ve správní radě Rady notářství Evropské unie (CNUE), kde působil jako gestor pro oblast práva obchodních korporací. Ústředním tématem činnosti v rámci správní rady a příslušné pracovní skupiny byly otázky implementace směrnice upravující digitální postupy v právu obchodních společností v jednotlivých členských státech.

PŘEDSEDNICTVÍ RADY EVROPSKÉ UNIE

Po šesti měsících slovinského předsednictví Rady Evropské unie přebírá v lednu 2022 tuto štafetu Francie. Před několika měsíci se objevily zprávy, že v rámci práce Rady Evropské unie se má francouzština stát primárním jazykem pro samotná jednání i související dokumenty.

JUDIKATURA SOUDNÍHO DVORA EVROPSKÉ UNIE

Dne 1. září 2021 bylo vydáno usnesení SDEU ve věci C-387/20, jehož předmětem je posouzení přípustnosti žádosti o posouzení předběžné otázky podané notářem v souvislosti s agendou mimo řízení o pozůstalosti. Konkrétně se jednalo o sepis závěti obsahující volbu rozhodného práva, kterým mělo být rozhodné právo státu, který není členským státem Evropské unie, přičemž předmětná bilaterální smlouva eventualitu volby práva neupravovala. Po odmítnutí sepsání tohoto notářského zápisu bylo vedeno řízení před obecným soudem, které je dle vnitrostátního práva iniciováno stížností podanou prostřednictvím dotyčného notáře.

Zástupce notáře podal žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu vybraných článků dědického nařízení. SDEU však tuto žádost shledal nepřípustnou, a to s ohledem na definici soudu ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, který upravuje institut předběžné otázky. SDEU v usnesení uvádí, že postup předvídaný tímto článkem představuje nástroj spolupráce mezi SDEU a vnitrostátními soudy, díky němuž SDEU poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, který je pro ně nezbytný za účelem řešení sporů, které mají rozhodovat. Zástupce notáře v uvedeném případě však nebyl v tomto postavení a nemůže být považován za soud pro účely řízení o předběžné otázce.

Dále poukazujeme na rozsudek SDEU ze dne 9. září 2021, sp. zn. C-277/20, týkající se pojmu dědická smlouva ve smyslu dědického nařízení.

ORGANIZACE SOUDNÍHO DVORA EVROPSKÉ UNIE

Dne 8. října 2021 byl znovuzvolen předseda SDEU Koen Lenaerts (Belgie). Do funkce místopředsedy byl zvolen Lars Bay Larsen (Dánsko). Pvním generálním advokátem byl ustanoven Maciej Szpunar (Polsko), který byl do této funkce jmenován již v roce 2018.

PRÁVNÍ STÁT

Maďarsko společně s Polskem se nachází ve sporu s institucemi Evropské unie, který se týká pravidel čerpání finančních prostředků Evropské unie. Ta ve zkratce umožňují, aby Evropská komise přistoupila k odebrání dotací státům, které nemají nezávislé justiční orgány. Polsko i Maďarsko se vyjadřují v tom smyslu, že Evropská komise není příslušná k tomu, aby definovala pojem vláda práva nebo stanovovala podmínky jeho naplňování. Rozhodnutí ve věci je očekáváno přibližně v polovině příštího roku. ■

JUDr. Berenika Wünschová,
Mgr. Petr Klika

Právnický sjezd – květen 2022

Právníci – odpovědnost nejenom profesní, ale i společenská, institucionální pojistky jejich nezávislosti

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

na základě Memoranda, kterým se jednotlivé právnické komory a spolky v čele s Jednotou českých právníků zavázaly ke spolupráci, bylo přijato rozhodnutí obnovit v roce 2022 tradici Sjezdu českých právníků jako významného fóra pro vzájemné setkávání a diskusi zástupců právnických profesí. Slavná historie sjezdů sahá až do roku 1904 a je spjata se jménem význačného profesora občanského práva Antonína Randy. Tradice právnických sjezdů byla v Československu přerušena obdobím 2. světové války a následně politickým vývojem po roce 1948. Považujeme v současné době za důležité se k této tradici, která v okolních demokratických zemích úspěšně pokračuje, znovu přihlásit. Za tímto účelem byl ustaven sjezdový výbor a přijat sjezdový řád se záměrem uspořádat pod vedením Jednoty českých právníků Sjezd českých právníků v roce 2022.

Téma prvního obnoveného sjezdu zní: ***„Právníci – odpovědnost nejenom profesní, ale i společenská, a institucionální pojistky jejich nezávislosti“***. Nebylo vybráno náhodou. Současná společenská realita se všemi svými atributy, zejména nestabilitou, se přirozeně dotýká také právnického stavu. Role právníků ve společnosti bývá zpochybňována jak z odborných, tak osobních pozic, názory veřejnosti jsou někdy formovány politickým populismem, demagogií a dezinformacemi. Význam juristů pro fungování demokratického právního státu je přitom nezpochybnitelný, stejně jako význam každé z právnických profesí pro garanci základních lidských práv a svobod jednotlivce i pro dobrou správu věcí veřejných a stav celé společnosti. Aby mohli všichni právníci plně rozvinout svůj potenciál, potřebují všeobecný respekt společnosti a záruky svého postavení. Cesta k nim vede prostřednictvím aktivní práce při vědomí vlastní (spolu)odpovědnosti za profesní a etickou úroveň profese a rovněž prostřednictvím dobré informovanosti veřejnosti. Podstatné je přitom poznání nutnosti vykonávat právnické povolání podle nejlepšího vědomí a svědomí.

A právě vlastní odpovědnost – nejen profesní, ale i společenská – je vhodným výchozím bodem pro zahájení kolegiálního dialogu na půdě právnického sjezdu. Jeho smyslem je hlubší reflexe naší práce a principů, na nichž spočívá a jež je nutno ctít a dodržovat. Věříme, že je možné najít společné hodnoty, na nichž lze stavět spolupráci, respekt a pochopení, to vše při vědomí zcela přirozených odlišných názorů, pozic a zájmů, které výkon jednotlivých profesí přináší. Je to logicky právnický stav jako celek, který nese zvýšenou odpovědnost za úroveň právního státu, za zachování demokratických procedur a principů, na nichž stojí svobodná pluralitní společnost.

Věříme, že se Sjezd českých právníků stane značkou, která bude tyto demokratické hodnoty reprezentovat a hlásat, a to i pro případ, kdy by některá z právnických profesí čelila tlakům, ohrožujícím řádné plnění její role.

Obracíme se na vás se zprávou o přípravách Sjezdu českých právníků a s výzvou, abyste se nad tématem sjezdu zamysleli. Úvahy o profesní a společenské odpovědnosti každého z nás se mohou stát motivací i potenciálem příznivých společenských změn, současně přispějí k širokému dialogu napříč právnickými profesemi, který, jak věříme, vyústí v plodné výsledky obnoveného Sjezdu českých právníků. V následujících měsících zveřejníme sjezdové příspěvky jednotlivých právnických komor a spolků a posléze také koreferáty k nim. Na stránkách profesních časopisů a všude ve veřejném prostoru se budeme tématu nadcházejícího sjezdu věnovat.

Bis vincit, qui se vincit in *victoria*.

V Praze dne 17. listopadu 2021

JUDr. Pavel Rychetský, předseda Jednoty českých právníků
JUDr. Marie Brejchová, LL.M., prezidentka Unie podnikových právníků ČR
JUDr. Jan Lata, Ph.D., prezident Unie státních zástupců ČR
Mgr. Jan Mlynarčík, prezident Exekutorské komory ČR
JUDr. Robert Němec, LL.M., předseda České advokátní komory
Mgr. Radim Neubauer, prezident Notářské komory ČR
JUDr. Libor Vávra, prezident Soudcovské unie ČR

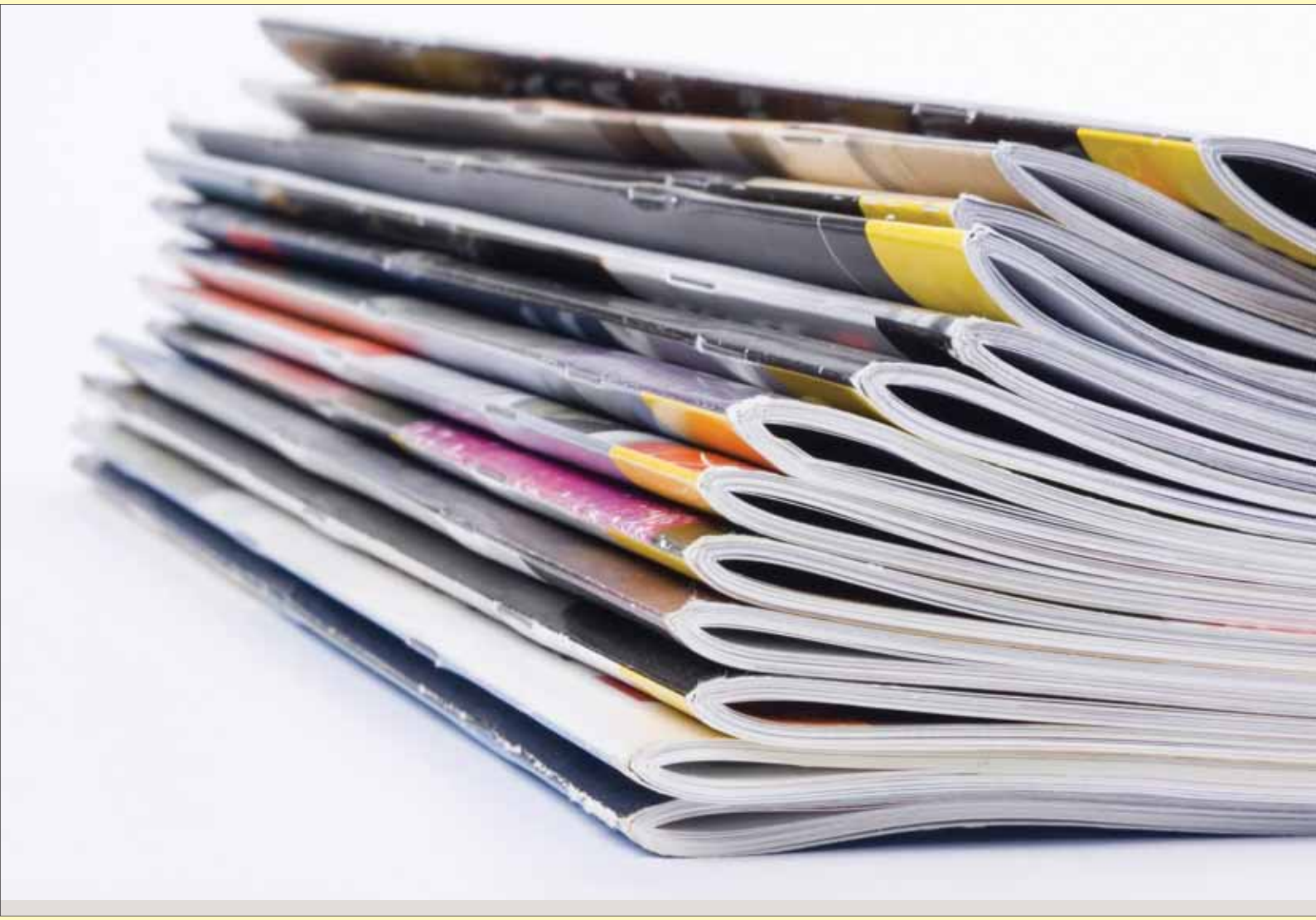

Stojí za pozornost

SOUDNÍ ROZHLEDY 9/2021:

Výběr rozhodnutí v oblasti civilněprávní

Vydání majetku bez hodnoty nebo majetku nepatrné hodnoty státu

Usnesení NS z 27. 8. 2020, sp. zn. 24 Cdo 785/2020 (Rc 31/2021, AN 4/2020 s, 26)

V situaci, kdy tomu, kdo se postaral o pohřeb zůstavitele, nelze majetek bez hodnoty nebo majetek nepatrné hodnoty pro jeho nesouhlas vydat a bylo by v zásadě namístě projednání pozůstalosti, lze uvážit, zda by náklady státu a náklady účastníků řízení vzniklé se zjišťováním dědiců a s vlastním projednáním pozůstalosti nebyly výrazně nepřiměřené hodnotě a charakteru zůstavitelem zanechaného majetku. Případný závěr o výrazném nepoměru mezi majetkem, který by měl být projednán, a finanční a časovou náročností dalšího řízení o pozůstalosti, může vést k aplikaci § 154 ZŘS, přičemž tím, komu bude majetek bez hodnoty nebo majetek nepatrné hodnoty vydán, může být i stát.

Rozhodnutí ohledně zákazu zcizení nebo zatížení děděné či odkázané věci

Usnesení NS z 5. 3. 2020, sp. zn. 24 Cdo 2864/2019 (SJ 50/2021)

Před skončením pozůstalostního řízení je příslušný k rozhodnutí o tom, zda se k zákazu zcizení nebo zatížení děděné či odkázané věci nepřihlíží (§ 1569 odst. 2 věta první ObčZ), soud v řízení o pozůstalosti.

Změna stanov bytového družstva

Usnesení NS ze 26. 5. 2020, sp. zn. 27 3973/2018 (SJ 53/2021)

Má-li členská schůze družstva rozhodovat o změně stanov družstva nebo přijmout usnesení, jehož důsledkem je změna stanov družstva, musí příloha pozvánky na členskou schůzi obsahovat celé znění navrhovaných změn stanov nebo návrh usnesení zásadně v takové podobě, aby o něm mohlo být bez dalšího hlasováno.
Právo člena bytového družstva, který je nájemcem družstevního bytu, na bezúplatný převod vlastnického práva k družstevnímu bytu, přiznané konkrétním článkem stanov družstva, není součástí práv nájemce spojených s užíváním družstevního bytu. Rozhodnutí členské schůze o změně stanov, kterou se takový článek ze stanov vypouští, nevyžaduje souhlas všech členů družstva, kteří mají s družstevm uzavřenu nájemní smlouvu na družstevní byt.

BULLETIN ADVOKACIE 10/2021:

Články

Statusová otázka právní úpravy působnosti valné hromady akciových společností
JUDr. Radim Kříž, Ph.D., působí na Katedře podnikového a evropského práva FMV VŠE v Praze

PRÁVNÍ ROZHLEDY 17/2021:

Judikatura

Vrchní soud v Praze: Přípustnost odvolání
§ 109 odst. 2 písm. c), § 111 odst. 2, § 202 odst. 1 OSŘ

Usnesení o přerušení řízení není usnesením o vedení řízení, odvolání je proti němu přípustné.
Usnesení o pokračování řízení je usnesením o vedení řízení, proti němuž není odvolání přípustné.
Usnesení Vrchního soudu v Praze z 26. 4. 2021, sp.zn. 6 Cmo 238/2020

PRÁVNÍ RÁDCE 10/2021:

Seriál

Svěřenské fondy neslouží k obcházení daňového systému, neboť jejich režim je v daňových i účetních aspektech obdobný režimu obchodních korporací.

Vybrané daňové aspekty svěřenských fondů

PRÁVNÍ RÁDCE 11/2021:

Seriál

Údaje zapisované o svěřenských fondech
S existencí svěřenského fondu je spjata řada administrativních povinností, mezi nimi se jedná také o povinnosti evidenční. Jaké údaje je nutné nechat zapsat do veřejnoprávních evidencí?

Expert

Žaloba na doplnění pasiv: Hrozba pro neúspěšné statutáry
Insolvenční správci dostali nový institut, jímž mohou dosáhnout i na osobní majetek statutárů či jiných osob ve vedení společnosti.

KOMORNÍ LISTY III/2021:

Články

Možnosti uspokojení výlučného dluhu manžela ze společného jmění manželů
Mgr. Roman Matoušek, MBA, MSc., doktorand FPR ZČU v Plzni ■

Rubriku zpracoval Mgr. Erik Mrzena,
notář v Praze,
člen redakční rady Ad Notam.

Zahájení a ukončení činnosti notářů

Ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešová s účinností od 15. 10. 2021, na základě výsledku konkurzu, jmenovala notářskou kandidátku **Mgr. Petru Tichavovou** notářkou v obvodu Okresního soudu v Břeclavi se sídlem v Břeclavi.

Ke dni 1. 11. 2021 byl jmenován ministryní spravedlnosti, na základě výsledku konkurzu, notářský kandidát **Mgr. Karel Volný** notářem v obvodu Okresního soudu ve Frýdku-Místku se sídlem ve Frýdku-Místku. Ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešová s účinností od 1. 1. 2022, na základě výsledku konkurzu, jmenovala notářskou kandidátku **Mgr. Kláru Holubovou** notářkou v obvodu Obvodního soudu v Semilech se sídlem v Semilech.

Dále ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešová s účinností od 1. 1. 2022, na základě výsledku konkurzu, jmenovala notářskou kandidátku **JUDr. Michaelu Jiroutovou** notářkou v obvodu Okresního soudu v Trutnově se sídlem v Trutnově. Zároveň ministryně spravedlnosti s účinností od 1. 1. 2022, na základě výsledku konkurzu, jmenovala notářskou kandidátku **Mgr. Markétu Jiříčkovou** notářkou v obvodu Okresního soudu ve Zlíně se sídlem ve Zlíně.

Ministryně spravedlnosti s účinností od 1. 1. 2022, na základě výsledku konkurzu, jmenovala notářského kandidáta **Mgr. Pavla Vážana** notářem v obvodu Městského soudu v Brně se sídlem v Brně.

Novým notářkám a novým notářům přejeme mnoho úspěchů v jejich pracovní činnosti.

Ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešová odvolala podle § 11 písm. a) not. řádu **JUDr. Ivanku Parkanovou** z funkce notářky v obvodu Okresního soudu v Jihlavě se sídlem v Jihlavě dnem 31. 12. 2021. Dále ministryně spravedlnosti odvolala podle § 11 písm. a) not. řádu **Mgr. Jarmilu Zítkovou** z funkce notářky v obvodu Okresního soudu v Přerově se sídlem v Přerově dnem 31. 12. 2021.

Ministryně spravedlnosti odvolala podle § 11 písm. a) not. řádu dnem 31. 3. 2022 **JUDr. Ladislavu Holasovou** z funkce notářky v obvodu Okresního soudu v České Lípě se sídlem v České Lípě. Ke stejnému datu ministryně spravedlnosti odvolala podle § 11 písm. a) not. řádu **Mgr. Stanislava Hrušku** z funkce notáře v obvodu Okresního soudu v Českých Budějovicích se sídlem v Českých Budějovicích. Zároveň byla ministryní spravedlnosti odvolána dnem 31. 3. 2022 podle § 11 písm. a) not. řádu **JUDr. Vladimíra Kutílková** z funkce notářky v obvodu Obvodního soudu v Chebu se sídlem v Chebu.

Mgr. Petra Tichavová

Mgr. Karel Volný

Mgr. Klára Holubová

JUDr. Michaela Jiroutová

Mgr. Markéta Jiříčková

Mgr. Pavel Vážan

Ministryně spravedlnosti odvolala podle § 11 písm. a) not. řádu **JUDr. Editu Jantačovou** z funkce notářky v obvodu Okresního soudu v Českém Krumlově se sídlem v Českém Krumlově dnem 30. 4. 2022. Odvolána byla ministryní spravedlnosti podle § 11 písm. a) not. řádu **JUDr. Alice Sedláková** z funkce notářky v obvodu Městského soudu v Brně se sídlem v Brně dnem 15. 5. 2022. Dále ministryně spravedlnosti odvolala podle § 11 písm. a) not. řádu **JUDr. Jarmilu Handlovou** z funkce notářky v obvodu Okresního soudu v Bruntále se sídlem v Bruntále dnem 30. 9. 2022.

Za dlouholetou činnost ve prospěch notářství děkujeme a do dalšího života přejeme pevné zdraví, štěstí a osobní spokojenost. ■

Redakce Ad Notam

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád"), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ
na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Ústí nad Labem se sídlem **v Ústí nad Labem**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notáři JUDr. Liboru Bitterovi, který ukončí činnost notáře ke dni 31. 12. 2021.
Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 20. prosince 2021.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 18. ledna 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ

na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Opavě se sídlem **v Opavě**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Aleně Kavanové, která ukončí činnost notářky ke dni 31. 12. 2021. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 27. prosince 2021.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 25. ledna 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád"), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ
na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Českém Krumlově se sídlem **v Českém Krumlově**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Editě Jantačové, která ukončí činnost notářky ke dni 30. 4. 2022. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 3. ledna 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 1. února 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ

na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v České Lípě se sídlem **v České Lípě**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Ladislavě Holasové, která ukončí činnost notářky ke dni 31. 3. 2022. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 10. ledna 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 8. února 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád"), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ
na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Chebu se sídlem **v Chebu**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Vladimíře Kutílkové, která ukončí činnost notářky ke dni 31. 3. 2022. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 17. ledna 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 15. února 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ

na obsazení notářského úřadu

pro obvod Městského soudu v Brně se sídlem **v Brně**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Alici Sedlákové, která ukončí činnost notářky ke dni 15. 5. 2022. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 24. ledna 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 22. února 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád"), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ
na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Českých Budějovicích se sídlem **v Českých Budějovicích**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notáři Mgr. Stanislavu Hruškovi, který ukončí činnost notáře ke dni 31. 3. 2022. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 31. ledna 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 1. března 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád“), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ

na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Přerově se sídlem **v Přerově**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce Mgr. Jarmile Zítkové, která ukončí činnost notáře ke dni 31. 12. 2021.
Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 7. února 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 8. března 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád"), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ
na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Jihlavě se sídlem **v Jihlavě**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Ivance Parkanové, která ukončí činnost notáře ke dni 31. 12. 2021. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 14. února 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 15. března 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je
třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

NOTÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

vyhlašuje podle § 8 odst. 6 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „notářský řád"), a podle § 2 odst. 1 předpisu Notářské komory České republiky o postupu při vyhlašování a organizaci konkurzu na obsazení notářského úřadu (konkurzní řád),

KONKURZ

na obsazení notářského úřadu

pro obvod Okresního soudu v Bruntále se sídlem **v Bruntále**.

Jde o uvolněný notářský úřad po notářce JUDr. Jarmile Handlové, která ukončí činnost notářky ke dni 30. 9. 2022. Notářská komora České republiky přijímá přihlášky do konkurzu ve svém sídle v Praze 2, Apolinářská 12, nejpozději do 4. dubna 2022.
Jednání před konkurzní komisí se bude konat v úterý 3. května 2022 v době od 9:00 hodin v sídle Notářské komory České republiky v Praze 2, Apolinářská 12.

Přehled předpokladů pro zařazení uchazeče do konkurzu ve smyslu § 7 odst. 1 notářského řádu:
1) státní občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace,
2) plná svéprávnost,
3) vysokoškolské vzdělání v oboru právo, získané
   a) v magisterském studijním programu právo a právní věda studiem na vysoké škole v České republice, nebo
   b) studiem na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v písm. a) na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu právo a právní věda v oboru právo na vysoké škole v České republice; za vzdělání podle písm. a) se považuje také vysokoškolské vzdělání získané před 1. lednem 1999 na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice nebo jejích právních předchůdců,
4) bezúhonnost,
5) vykonání alespoň pětileté notářské praxe,
6) složení notářské zkoušky.

Přehled praxí považovaných ve smyslu § 7 odst. 2 notářského řádu za praxi notářskou:
Notářskou praxí se rozumí praxe notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta podle notářského řádu a praxe státního notáře a notářského čekatele podle dřívějších předpisů. Do notářské praxe Notářská komora České republiky započte zcela praxi soudce, prokurátora, státního zástupce, advokáta, komerčního právníka, soudního exekutora, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, exekutorského kandidáta, justičního čekatele, asistenta soudce, asistenta veřejného ochránce práv, asistenta státního zástupce, právního čekatele prokuratury, právního čekatele státního zastupitelství, advokátního koncipienta, exekutorského koncipienta nebo právního čekatele u komerčního právníka, činnost zaměstnance Ministerstva spravedlnosti, který získal vysokoškolské vzdělání v rámci magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole a který se samostatně podílí na tvorbě návrhů obecně závazných právních předpisů; do notářské praxe ministr spravedlnosti na návrh Notářské komory České republiky z jiné právní praxe může započítat nejvýše 2 roky.

Přehled zkoušek považovaných ve smyslu § 7 odst. 3 notářského řádu za zkoušku notářskou:
Notářskou zkouškou se rozumí notářská zkouška podle notářského řádu a notářská zkouška podle dřívějších předpisů. Za osobu, která složila notářskou zkoušku, se považuje i ten, kdo složil odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, odbornou závěrečnou zkoušku právních čekatelů, advokátní zkoušku, exekutorskou zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka.

Podmínkou zařazení **uchazeče** do konkurzu je podání přihlášky a předložení těchto dokladů:
1) doklad o státním občanství,
2) prohlášení o plné svéprávnosti,
3) výpis z evidence Rejstříku trestů, a je-li uchazeč občanem jiného členského státu Evropské unie, nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu, nebo výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů státu, jehož je občanem; tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce před podáním přihlášky,
4) doklad o vzdělání ve smyslu § 7 odst. 1 písm. b) notářského řádu,
5) doklad o složení notářské zkoušky nebo jiné zkoušky (§ 7 odst. 3 notářského řádu),
6) doklad o alespoň pětiletém trvání notářské praxe nebo jiné praxe (§ 7 odst. 2 notářského řádu),
7) osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, jde-li o uchazeče narozeného před 1. 12. 1971,
8) doklad o zaplacení účastnického poplatku (kopie výpisu z účtu, kopie bankovního vkladového dokladu).

Podmínkou zařazení **uchazeče – notáře** se sídlem v České republice do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladu uvedeného shora pod bodem 8).
Podmínkou zařazení **uchazeče - notářského kandidáta** do konkurzu je podání přihlášky a předložení dokladů uvedených shora pod body 6), 7), 8) a dokladu o tom, že je zapsán v seznamu kandidátů příslušné notářské komory.
Notářskou praxi dokládá potvrzením notářské komory o době zápisu v seznamu notářských koncipientů a seznamu notářských kandidátů a potvrzením notáře o době trvání pracovního poměru nebo jiným dokladem, z něhož je zjistitelná délka praxe.

Výše účastnického poplatku za podání přihlášky do konkurzu činí 12 000 Kč a je třeba jej zaplatit nejpozději při podání přihlášky do konkurzu. Poplatek se platí převodem nebo složením na účet Notářské komory České republiky u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., č. ú. 45818009/2700, variabilní symbol rodné číslo uchazeče.
Na základě písemné žádosti uchazeče sdělí Notářská komora České republiky statistické údaje o výkonnosti uvolněného notářského úřadu za poslední ukončený kalendářní rok.
Notářská komora České republiky odešle účastníkům zařazeným do konkurzu nejpozději desátý den před jednáním konkurzní komise pozvánku k jednání na adresu uvedenou v přihlášce ke konkurzu.
Notářská komora České republiky předloží na základě výsledku konkurzu ministru spravedlnosti návrh na jmenování notáře do notářského úřadu.

Střípky z historie 65.

Jedním z nositelů titulu Spravedlivý mezi národy חסיד אומות העולם, udělovaného Komisí pro rozpoznávání spravedlivých při Nejvyšším soudu Státu Izrael, je italský notář Elio Elio Gallina (1913–2008). Gallina, který působil jako notář v Trevisu, během 2. světové války pomáhal řadě židovských rodin a pronásledovaným politickým odpůrcům fašistického režimu k emigraci z Itálie a získání falešných dokladů. Pomohl tak i svému kolegovi z právnických studií, advokátovi Carlu Ottolenghimu, jeho choti a čtyřletému synu Albertovi, které předtím ukrýval ve svém domě, s falešnými pasy na jméno Vianello uprchnout do Švýcarska. Titul Spravedlivý mezi národy obdržel Elio Elio Gallina v roce 2007, o rok později byl in memoriam vyznamenán italským prezidentem Giorgio Napolitanem Zlatou medailí za občanské zásluhy (Medaglia d'Oro al Merito Civile).

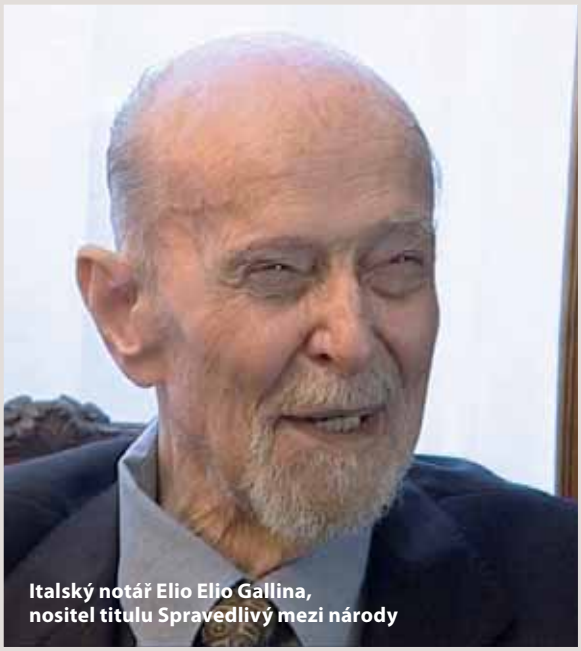
Italský notář Elio Elio Gallina, nositel titulu Spravedlivý mezi národy

●

Deník Moravská orlice ze dne 15. září 1881 přinesl pod titulkem *Notáři nesmí podnikat obchody s penězi* zprávu o tom, že *„v Čechách odsouzen byl jistý notář pro lichvářské úroky z půjčených peněz od vrchního zemského soudu k větší pokutě"*. Rozhodnutí pak potvrdil i c. k. nejvyšší soud s tím, že *„se notářům vůbec podnikání obchodů peněžních co nejpřísněji zapovídá, jelikož jest to proti cti jejich postavení"*. V návaznosti na toto rozhodnutí pak zemské soudy rozeslaly všem notářským komorám oznámení o uvedeném zákazu.

●

„Do let 70tých nebylo na Vs. ani notáře ani advokáta. Práce všeliké do toho oboru spadající vykonávali buď úředníci soudní sami nebo písaři pokoutní," uvedl ředitel školy ve Vsetíně Matouš Václavek v publikaci *Dějiny města Vsetína a okresu Vsackého*, kterou vydal v roce 1901 vlastním nákladem. Prvním vsetínským notářem byl jmenován v roce 1872 Jan Strážnický, který zde působil do roku 1882, následovali Jan Fuchsig do roku 1893, Roman Zrzánek do roku 1896 a po něm František Skrejšovský. Tento bývalý poslanec Říšské rady a zemského sněmu, redaktor a vydavatel přišel do Vsetína ve věku 59 let, v roce 1902 zde zemřel.

●

Unitas – výpomocný spolek advokátních a notářských úředníků v království Českém vydal v roce 1891 tiskem *Zprávu o činnosti spolku za dobu od poslední valné hromady dne 3. srpna 1890 s výkazem pokladničním a přehledem o stavu členstva, jmění spolkového a výše podpor za 15letého trvání spolku a se seznamem veškerého členstva*. Zatímco v prosinci 1875 měl spolek 81 členů, v roce 1891 již 239 členů. Mezi třemi čestnými členy spolku byl notář Jan Strakatý, mezi zakládajícími členy byli mimo jiné *„slavná c. k. notářská komora v Praze"* a notáři Bedřich Adam, Gustav Gradl, Jan Strakatý a Bedřich Rozkoschny, mezi přispívajícími členy pak notář Karel Czulik. Ze 127 činných členů bylo ve spolku organizováno 11 notářských úředníků a notář Eduard Macner. V roce 1891 činila výše penzijního fondu spolku 6 855 zlatých a 18 krejcarů, v záložním fondu 1 097 zl. a 77 kr.

●

Nejvyšší soud pod č. j. Rv 1945/38 dovodil, že *„nepominutelný dědic jest legitimován k žalobě proti osobě, které zůstavitelka převedla nemovitost za živa"*. Nejvyšší soud sice potvrdil potvrzující rozsudek odvolacího soudu, jímž byla zamítnuta žaloba syna zůstavitelky proti jeho švagrové o neplatnost postupní smlouvy, *„kterou matka žalobcova, mezitím zemřelá, postoupila žalované své snaše nemovitosti, t. j. hostinec s pozemky a příslušenstvím"*. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu *„co do popřené aktivní legitimace došel soud k úsudku, že ji nelze žalobci upříti jakožto nepominutelnému dědici své matky; kdyby se ukázalo, že sporná postupní smlouva jest neplatná, dostala by se sporná nemovitost do podstaty pozůstalostní, jejímž by tu byl žalobce účastníkem aspoň co nepominutelný dědic a tedy má právní zájem na určení neplatnosti smlouvy té. Ve věci samé ovšem nemohla žaloba míti úspěch, když bylo prokázáno, že postupitelka usedlosti byla při smyslech při sepisování smlouvy (právním zástupcem za přítomnosti ověřujícího soudního úředníka) a nebylo prokázáno, že by byla žalovaná a její manžel, syn postupitelky, ji udržoval v stálém opojení alkoholem"*. ■

JUDr. PhDr. Stanislav Balík,
člen redakční rady Ad Notam

Jak jsem si začal vážit slepic

JEŠTĚ V DOBÁCH PŮSOBENÍ NA POLI ADVOKACIE BYL MŮJ ŠKOLITEL USTANOVEN SOUDEM EX OFFO JAKO OPATROVNÍK ZEMŘELÉHO V ŘÍZENÍ O URČENÍ DATA SMRTI. JAKOŽTO „OKRESNÍ ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT" (ROZUMĚNO JEDINÝ ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT V CELÉM OKRESE) JSEM BYL OPĚT POCTĚN SUBSTITUČNÍ PLNOU MOCÍ K ÚČASTI NA ŘÍZENÍ PODIVNÉHO OBSAHU, JEHOŽ SE NIKDO JINÝ ÚČASTNIT NECHCE.

Jaké zájmy zemřelého mám vlastně opatrovat? Jeden bývalý soudce Nejvyššího soudu kdysi na přednášce prohlásil v té souvislosti, že zemřelý má zájem snad už jenom na tom, aby se za něho někdo modlil. Jakožto religiózně vlažného člověka mě prvně napadla jiná myšlenka – jediným zájmem zemřelého je, aby mu už konečně dali všichni pokoj. Dekadentně jsem si představil sebe samotného, jak odháním pozůstalé přicházející až ke hrobu cosi vyčítat. Při svém neškodném vzezření bych si na to musel vzít asi klacek… Poradil mi můj mnohem zkušenější kolega a tehdy už advokát v penzijním věku. Úkolem opatrovníka zemřelého je dohlédnout, aby datum smrti bylo stanoveno, aniž by tím zemřelý a jeho dědicové přišli zejména o nárok na důchod či hypotetické dědictví po nedávno zesnulém příbuzném. A tak jsem se chystal na zevrubný výslech svědků, abych zachránil dědicům zemřelého přinejmenším desetitisícové hodnoty.

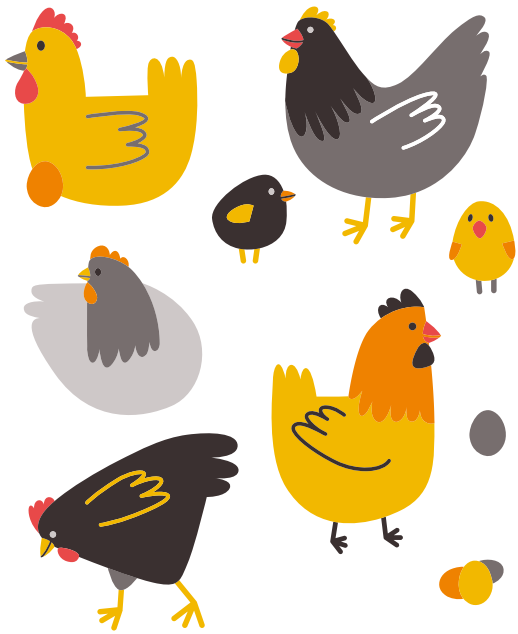

K soudnímu jednání byli předvoláni jako svědkové dva sousedé našeho „klienta", oba ve věku asi 75 let. Z výpovědí svědků sice přes mé dotěrné dotazy vůbec nevyplynulo, že by zůstavitel očekával důchod nebo nějakou důležitou zásilku, přesto ale výslech dobrosrdečných sousedů zapůsobil až kouzelným dojmem a – když už nic jiného – jasně prokazoval přátelské soužití obyvatel zapadlé vesnice, vypomáhajících si vzájemně v podzimu života. Na otázku, zda uplatňují nárok na svědečné, hlásili oba svědkové hrdě, že ne. Pán sdělil, že celý život pracoval na finančním úřadě, a tak ví, že stát moc peněz nemá, a proto svědečné nežádá. Paní se pak přidala s tím, že se k soudu svezla autem s předchozím svědkem a je jedině ráda, že ji taky jednou někdo vzal na výlet a někam se podívala, když je zrovna tak hezký říjen. Jak se o stěny opíralo unavené odpolední slunce, úplně k nám všem v jednací síni zavanula představa nostalgické vyhlídkové jízdy zlatými lesíky kopcovité Vysočiny a snad jsme se na sebe v té chvíli začali i usmívat.

A tak se závažnost mého soudního poslání pozvolna a s mírnou podzimní lhostejností vytratila. Nebylo důležité, jestli opatrovanec opustil náš svět ve čtvrtek nebo v neděli. Přesto ale pointa celého příběhu tkví právě v obsahu svědecké výpovědi penzionovaného finančního úředníka. Když totiž náš přidělený zemřelý pobýval za svého života občas pár dní u sestry, obstarával mu soused-svědek jeho drobné hospodářství. Zejména ovšem slepice. Proto měl vypozorováno, kolik předmětné slepice snesou denně vajec. No a když společně se sousedkou objevili nebohého zesnulého bezvládně ležícího v domku a zjistili, že už pro něho nemohou nic udělat, šel se postarat alespoň o tu pozůstalou drůbež. Protože našel v kurníku snesených devět vajec, usoudil z předchozí zkušenosti, že chovatel zemřel před třemi dny. Jelikož nebyla k dispozici žádná jiná konkrétnější informace, určil soud za shody všech zúčastněných stran den smrti našeho zemřelého opatrovance prozaicky – podle toho, kolik slepice snesly vajec.

Toho dne jsem si začal výrazně vážit slepic. Ačkoliv při své běžné činnosti na dvoře nepůsobí tito opeření tvorové se zobákem příliš vynalézavým a inteligentním dojmem, chovejte se k nim, prosím, s patřičným respektem. Kromě zásobování kuchyně budou třeba jednou rozhodovat o vašem životopisu. ■

JUDr. Filip Plašil,
notář v Pardubicích,
člen redakční rady Ad Notam

CONTENTS

ARTICLES
Lukáš Sadecký: Some considerations regarding placement of (handwritten) signature within a significant written legal procedure ___ 3
Lenka Holíková: Deed of disinheritance vs. declaration of disinheritance and their legal consequences for the descendants of the disowned person ___ 7

DISCUSSION
Ondřej Drachovský: Nature, due date and limitation of the right for the payment of the obligatory share in cash ___ 10

CASE LAW
Criminal offense of a notary ___ 16

INTERVIEW
prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. –newly elected dean of the Faculty of Law of the Charles University ___ 21

REVIEW & ANNOTATION
Jan Chmel: What affects the Constitutional Court and its judges? ___ 25

FROM ABROAD
Conference of Notaries in the European Union on the future of Europe ___ 26
CNUE General Assembly of CNUE ___ 26
The EU at a glance ___ 27

CURRENT EVENTS
Legal Congress – May 2022 ___ 28

WORTHY OF ATTENTION ___ 29

INFORMATION UPDATE FROM NOTARY CHAMBER
Commencement and termination of the activities of notaries ___ 31
Applications for vacant notary offices ___ 32

EXCERPTS FROM HISTORY
Stanislav Balík: Excerpts from history 65 ___ 42

FEATURE ARTICLE
Filip Plašil: How I began to respect hens ___ 43

INHALTSVERZEICHNIS

ARTIKEL
Lukáš Sadecký: Einige Überlegungen zur Platzierung der (handschriftlichen) Unterschrift im wesentlichen schriftlichen Rechtsverfahren ___ 3
Lenka Holíková: Enterbvertrag vs. Enterbschaftserklärung und ihre Rechtsfolgen für die Nachkommen des Enterbten ___ 7

DISKUSSION
Ondřej Drachovský: Wesen, Zahlbarkeit und die Verjährung des Rechtes auf Zahlung des obligatorischen Teils im Geld ___ 10

RECHTSSACHE
Straftat eines Notars ___ 16

GESPRÄCH
prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. –neu gewählter Dekan der Juristischen Fakultät der Karls-Universität ___ 21

REZENSION & ANNOTATION
Jan Chmel: Was beeinflusst das Verfassungsgericht und seine Richter? ___ 25

AUS DEM AUSLAND
Konferenz des Notarrats der Europäischen Union „Die Zukunft Europas" ___ 26
Generalversammlung von CNUE ___ 26
Die EU kurz gefasst ___ 27

AKTUELL
Rechtskongress – Mai 2022 ___ 28

WISSENSWERTES ___ 29

INFORMATIONEN AUS DER NOTARIATSKAMMER
Beginn und Ende der Tätigkeit von Notaren ___ 31
Stellenausschreibung zur Besetzung freier Notarämter ___ 32

GESCHICHTSSPLITTER
Stanislav Balík: Geschichtssplitter 65 ___ 42

FEUILLETON
Filip Plašil: Wie ich anfing, Hühner zu respektieren ___ 43

CONTENU

ARTICLES
Lukáš Sadecký: Quelques considérations concernant l'emplacement de la signature (manuscrite) dans l'essentiel procédure écrite ___ 3
Lenka Holíková: L'acte de succession vs. la déclaration de succession et leurs conséquences juridiques pour les descendants des héritiers ___ 7

DISCUSSION
Ondřej Drachovský: La nature, maturité et limitation du droit pour payer la partie obligatoire en espèces ___ 10

LA JURISPRUDENCE
Le crime d'un notaire ___ 16

ENTRETIEN
prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. – un doyen nouvellement élu de la faculté de droit de l'Université Charles ___ 21

RAPPORTS & ANNOTATIONS
Jan Chmel: Qu'est-ce qu'affecte la Cour constitutionnelle et ses juges ? ___ 25

À L'ÉTRANGER
La conférence du Conseil notarial de l'Union européenne „L'avenir de l'Europe" ___ 26
L'Assemblée Générale CNUE ___ 26
L'UE en bref ___ 27

ACTUELLEMENT
Le congrès de droit – mai 2022 ___ 28

MÉRITE VOTRE ATTENTION ___ 29

INFORMATIONS DE LA CHAMBRE DE NOTAIRES DE LA RÉPUBLIQUE TCHÈQUE
Début et cessation d'activités des notaires ___ 31
Concours en vue d'occuper des études de notaires vacantes ___ 32

FRAGMENTS D'HISTOIRE
Stanislav Balík: Fragments d'histoire 65 ___ 42

FEUILLETON
Filip Plašil: Comment j'ai commencé à respecter les poules ___ 43

PF 2022

NOTÁRSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

Příjemné prožití vánočních svátků
a vše dobré v roce 2022

přeje

Notářská komora České republiky

Pojištění profesní odpovědnosti a exkluzivní podmínky individuálních produktů

Jako dlouholetý partner Notářské komory České republiky dobře rozumíme Vaší profesi a rizikům, která s sebou přináší. Proto Vám dokážeme nabídnout přesně to, co potřebujete.
Pojištění pro Vás sjednáme rychle a jednoduše, a pokud bude třeba, pomůžeme i s likvidací škod.

Postaráme se také o Vaši rodinu a zaměstnance. Využijte naši nabídku osobního pojištění s nadstandardním krytím a za výhodných podmínek.

- Pojištění majetku a odpovědnosti určené k výkonu povolání
- Pojištění soukromého majetku a odpovědnosti
- Pojištění vozidel
- Pojištění přerušení provozu
- Pojištění odpovědnosti při výkonu zaměstnání
- Životní pojištění
- Doplňkové penzijní spoření
- Cestovní pojištění

Více na www.renomia.cz/notari

RENOMIA

Vždy ve Vašem zájmu.

2022 PF

Konec každého roku má v sobě začátek něčeho nového.
Přejeme Vám, abyste letošní Vánoce se svými blízkými
strávili naplněné klidem, láskou, radostí a štěstím.
A do toho nového roku a nových začátků vstoupili
s optimismem a srdcem na dlani.

Těší nás, že jsme i v letošním roce mohli přispět finančními
dary zdravotnickým zařízením, klientům postiženým tornádem,
dětem v dětských domovech a dalším lidem v nouzi
a pomohli jsme jim tak vykouzlit úsměv na tváři.

Přejeme Vám do nového roku jen to nejlepší.

Banka pro všechno,
na čem záleží.

UniCredit Bank